

**AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“
MOKUMO IR FINANSINĖS
PADĖTIES ATASKAITA
2019**

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
A VEIKLA IR REZULTATAI	6
A.1. Veikla.....	6
A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma	6
A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys	6
A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės	6
A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos	6
A.1.7. Svarbūs atskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei	6
A.2. Draudimo veiklos rezultatai.....	7
A.3. Investavimo veiklos rezultatai	8
A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą.....	9
A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.....	10
A.4. Kitos veiklos rezultatai	10
A.5. Kita informacija	10
B VALDYMO SISTEMA	10
B.1. Bendrieji valdymo reikalavimai	10
B.1.1. Valdymo sistemos struktūra	10
B.1.2. Atlygio politika	14
B.1.3. Svarbūs atskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais	15
B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai.....	15
B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas.....	15
B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	16
B.3.1. Rizikos sistemos aprašas.....	16
B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas.....	18
B.4. Vidaus kontrolės sistema.....	20
B.4.1. Pagrindinės funkcijos.....	20
B.4.1.1. Atitikties funkcija.....	20
B.4.1.2. Vidaus audito funkcija	21
B.4.1.3. Aktuarinė funkcija	21
B.4.1.4. Rizikos valdymo funkcija	22
B.5. Užsakomosios paslaugos	22
B.6. Valdymo sistemos vertinimas	23
C.RIZIKOS POBŪDIS	23
C.1. Draudimo veiklos rizika.....	23
C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas	23
C.1.2. Draudimo rizikos valdymas	26
C.1.2.1. Persidraudimas.....	26
C.2. Rinkos rizika	27
C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	27
C.2.1. Palūkanų normos rizika.....	29
C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika.....	29

C.2.3. Turto rizika	30
C.2.4. Skirtumo rizika	30
C.2.5. Koncentracijos rizika	31
C.2.6. Užsienio valiutos rizika.....	31
C.3. Kredito rizika.....	31
C.4. Likvidumo rizika	33
C.5. Operacinė rizika	34
C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika.....	34
C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	34
C.6. Kita reikšminga rizika.....	35
C.7. Kita informacija	35
C.7.1. Nebalansiniai straipsniai	35
C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis	35
D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS.....	37
D.1. Turtas	37
D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas	37
D.1.2. Atidėtieji mokesčiai	37
D.1.3. Nekilnojamas ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms	38
D.1.4. Investicijos	38
D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos.....	38
D. 1.6. Gautinos sumos.....	38
D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.....	39
D. 2. Įsipareigojimai	39
D. 2.1. Techniniai atidėjiniai	39
D. 2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė.....	44
D. 2.5. Kiti įsipareigojimai	44
D. 3. Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir MII skirtumų aprašymas.....	45
E. KAPITALO VALDYMAS.....	46
E.1. Nuosavos lėšos	46
E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas	46
E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra	47
E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas	48
E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas	49
E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas.....	49
E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus	49
E.2.4. Informacija apie galimą įtaką Bendrovės mokumo būklei dėl COVID-19 įtakos	50
E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio taikymas	50
E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai	50
E.5. Kapitalo reikalavimų nesilaikymas	50
E.6. Kita informacija	50
1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės	51

SANTRAUKA

Ižanga

AB „Lietuvos draudimas“ Mokumo ir finansinės padėties ataskaitoje pateikiama informacija apie AB „Lietuvos draudimas“ įskaitant ir Estijos filialą (toliau – Bendrovė) veiklą ir rezultatus, valdymo sistemą, rizikos pobūdį, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą, atskleidžiamos kiekybinės informacijos lentelės. Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta remiantis Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje 2009/138/EB apibrėžtais reikalavimais. Šios ataskaitos struktūra parengta remiantis Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 (toliau – Deleguotasis reglamentas) XX priedu, atskleidžiant tik informaciją, taikomą Bendrovei.

Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta vadovaujantis ir šiomis nuostatomis: Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymu, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (toliau – EIOPA) gairėmis bei kitais susijusiais dokumentais.

Turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, pripažinimo ir vertinimo gairių nuostatomis.

Techninių atidėjinių vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Nuosavų lėšų vertė buvo įvertinta vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA nuosavų lėšų klasifikavimo gairių nuostatomis.

Mokumo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas naudojant Mokumas II standartinę formulę. Mokumo kapitalo reikalavimo tikslas yra pilnai įvertinti rizikas, susijusias su esamomis veiklomis ir operacijomis, kurios bus vykdomos per ateinančius 12 mėnesių. Visi rizikos moduliai ir submoduliai skaičiavimai atliekami naudojant metodus, apibrėžtus Deleguotajame Reglamente.

Ataskaitoje visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nurodyta kitaip. Ataskaitinis laikotarpis – 2019 metai, kurie yra lyginami su 2018 metais, jei ataskaitoje nėra nurodyta kitaip.

Veikla ir rezultatai

2019 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 267 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 253 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2018 metais, pasiekė 5,5 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvos, tiek Estijos.

Bendrovė 2019 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynas Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2019 metais siekė 21,5 mln. eurų, kai palyginti 2018 metais jis sudarė 17,5 mln. eurų.

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 1,8 mln. eurų ir siekė 21,4 mln. eurų. Išaugusį ne gyvybės draudimo veiklos pelną labiausiai lėmė sparčiai augusios uždirbtos įmokos, kurios yra Bendrovės verslo apimčių 2018 metais didėjimo pasekmė, gerėjantys dalies verslo segmentų rezultatai, mažėjantis išlaidų santykinis rodiklis ir pelninga filialo Estijoje veikla. Bendrovės fiksuotą sąnaudų kontrolę, efektyvumo didinimo veiksmai neleisdžia išlaidų rodikliui didėti tiek pat ar daugiau, nei auga pajamos, o tai lemia Bendrovės pelningumo rodiklių gerėjimą.

2019 metais Bendrovė tęsė konservatyvią investavimo politiką, koncentruodama investicijas į Europos vyriausybių bei stiprių įmonių skolos vertybinius popierius. 2019 metais Bendrovės investavimo veiklos rezultatas siekė 3,9 mln. eurų (2018 m. 1,2 mln. eurų) (detaali informacija apie veiklą ir rezultatus pateikiama A dalyje).

Valdymo sistema

2019 metais keitėsi Bendrovės Stebėtojų tarybos pirmininkas bei nuo 2019 m. birželio mėn. Bendrovės Valdybą sudaro 8 nariai (2018 m. – 7 nariai), pakeisti Bendrovės įstatai, taip pat įsteigta kibernetinės saugos Baltijos šalims vadovo pareigybė (detaali informacija pateikiama B dalyje).

Bendrovės valdymo sistema, įskaitant ir organizacinę struktūrą, atitinka Bendrovės veiklos mastą, funkcijų apimtį, rizikų priėmimo lygį ir sudėtingumą, ir padeda efektyviai įgyvendinti strateginius bei dabartinius verslo ir veiklos tikslus.

Rizikos pobūdis

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria ir su įvairia finansine rizika, įskaitant rinkos riziką, kredito riziką ir likvidumo riziką.

2019 metais Bendrovės ne gyvybės draudimo veiklos rizikos reikalaujamas kapitalo poreikis padidėjo iki 54.913 tūkst. eurų (52.075 tūkst. eurų – 2018 metais) daugiausiai dėl išaugusių verslo apimčių. Rinkos rizikos reikalaujamas kapitalas padidėjo ir sudarė 14.941 tūkst. eurų (12.219 tūkst. eurų – 2018 metais) dėl padidėjusio investicinio portfelio bei papildomų kapitalo reikalavimų. Rinkos rizikos padidėjimą labiausiai įtakojo skirtumo ir koncentracijos rizikų reikalaujamo mokumo kapitalo pokyčiai.

Detali informacija apie Bendrovės rizikos pobūdį pateikiama C dalyje.

Vertinimas mokumo tikslais

Vadovaujantis Mokumo Deleguotuoju reglamentu Bendrovė turta ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsieikti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimų savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

Pagal numatytąjį vertinimo metodą Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina naudodama to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina atsižvelgdama į patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Detali informacija apie vertinimo metodus ir skirtumus rengiant finansines ataskaitas pateikiami D dalyje.

Kapitalo valdymas

Mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti Bendrovė naudoja standartinę formulę. Bendrovė yra gerai kapitalizuota, jos mokumo būklė stabili.

2019 metų gruodžio 31 dienai mokumo kapitalo reikalavimas (toliau – SCR) yra lygus 65.442 tūkst. eurų (2018 m. - 59.922 tūkst. eurų). Jis yra padengtas 106.460 tūkst. eurų tinkama kapitalo atsarga, sąlygojančia 41.019 tūkst. eurų Mokumas II kapitalo perviršį ir 163 proc. mokumo padengimo rodiklį. SCR ir Bendrovės nuosavų lėšų pokyčius per 2019 metus labiausiai įtakojo verslo augimas, pelninga veikla bei už 2018 metus išmokėti dividendai.

2020 m. kovo 11 d. Pasaulinė sveikatos organizacija koronaviruso (toliau – COVID-19) protrūkį paskelbė pandemija, o Lietuvos Vyriausybė nuo 2020 m. kovo 16 d. visoje šalyje paskelbė karantiną. Reaguodamos į galimai rimtą COVID-19 grėsmę visuomenės sveikatai, Lietuvos Vyriausybės institucijos ėmėsi priemonių protrūkiui sustabdyti – buvo apribotas žmonių judėjimas tarp šalių, apribotas užsieniečių pateikimas į šalį ir „uždaryti“ tam tikri ekonominiai sektoriai.

Platesnis šių įvykių poveikis apima:

- verslo operacijų ir ekonominės veiklos Lietuvoje sutrikdymą ir platesnį poveikį tiekimo grandinėms tiek iš tiekėjų, tiek iš vartotojų pusės;
- reikšmingą verslo tam tikruose sektoriuose sutrikdymą tiek Lietuvoje, tiek rinkose, kurios labai priklauso nuo užsienio tiekimo grandinės, taip pat į eksportą orientuoto ir labai nuo užsienio rinkų priklausomo verslo sutrikdymą; paveikti sektoriai, be kitų, apima prekybos ir transporto sektorių, kelionių ir turizmo, pramogų, gamybos, statybų, mažmeninės prekybos, švietimo ir finansų sektorių;
- pastebimą laikiną nebūtinosios svarbos prekių ir paslaugų paklausos sumažėjimą;
- ekonominio netikrumo padidėjimą, kas reiškia didesnį turto kainų ir valiutų kursų svyravimą.

Bendrovė veikia ne gyvybės draudimo sektoriuje, kurio COVID-19 protrūkis reikšmingai nepaveikė. Ataskaitos rengimo metu buvo pastebima neigiama įtaka pardavimams, tačiau Bendrovės veikla liko nesutrikdyta. Paskelbus karantiną, Bendrovė įgyvendino priemones, apimančias prevencinius veiksmus siekiant užtikrinti darbuotojų saugą ir nepertraukiamą klientų aptarnavimą – tai užtikrinta sėkmingai įgyvendinus darbo iš namų programą rotacijos pagrindu didelei administracijos darbuotojų grupei ir darbuotojams iš pardavimų bei žaliavų struktūrinių padalinių.

Ataskaitos skelbimo metu Bendrovė nebuvo identifikavusi reikšmingų operacinės veiklos sutrikimų, buvo užtikrintas visų pagrindinių Bendrovės funkcijų nepertraukiamas veikimas.

Atsižvelgiant į neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 pandemijos vystymusi ir jos tikėtina įtaka ekonomikai, Bendrovė priėmė sprendimą nemokėti dividendų už 2019 metus, todėl visas 2019 m. uždirbtas pelnas skirtas Bendrovės kapitalo bazei stiprinti.

Padėtis dėl COVID-19 protrūkio 2020 m. pradžioje turi įtakos Bendrovės rizikos profiliui, tačiau kapitalo pozicija, kuri 2019 m. gruodžio 31 d. pastebimai viršijo reikalavimus, reikšmingai sušvelnins galimą neigiamą besitęsiančių pokyčių Lietuvoje ir platesniame regione įtaką verslui.

Taigi remiantis ataskaitos skelbimo metu viešai prieinama informacija, Bendrovės esamais pagrindiniais veiklos rezultatais rodikliais bei atsižvelgiant į veiksmus, kurių ėmėsi vadovybė, tiesioginis staigus ir reikšmingas neigiamas COVID-19 protrūkio poveikis Bendrovei, jos veiklai, finansinei būklei ir veiklos rezultatams nenumatomas. Nors negalima paneigti galimybes, kad ilgį „uždarymo“ laikotarpiu, priemonių griežtumo didinimas ar tokių priemonių neigiama įtaka ekonominei aplinkai, kurioje Bendrovė veikia, neturės neigiamos įtakos Bendrovei, jos finansinei būklei ir veiklos rezultatams vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, galimas Bendrovės mokumo koeficiento svyravimas neturės kritinės įtakos Bendrovei. Tuo tikslu Bendrovė nuolat atidžiai stebi situaciją ir imsis savalaikių veiksmų, kad sušvelnintų tokių įvykių bei aplinkybių galimą neigiamą poveikį, kaip tai apibrėžta šios ataskaitos E.1.1. skyriaus kapitalo pakankamo kontrolės proceso aprašyme. Taip pat atsižvelgusi į per 2019 metus stiprėjusią kapitalo bazę, vadovybė padarė išvadą, kad grėsmės Bendrovės mokumui ir veiklos tęstinumui dėl COVID-19 pandemijos protrūkio neįvyks.

Detali informacija apie kapitalo būklę pateikiama E dalyje.

A VEIKLA IR REZULTATAI

A.1. Veikla

A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma

Bendrovės pavadinimas:	Draudimo akcinė bendrovė „LIETUVOS DRAUDIMAS“
Bendrovės juridinis adresas:	J. Basanavičiaus g. 12, LT-03600 Vilnius, Lietuva
Telefonas, faksas:	(+370) 5266 6612, 1828, (+370) 5231 4138
Mokesčių mokėtojo kodas Lietuvoje:	10051834
Valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius:	Didžiųjų mokesčių mokėtojų skyrius
Akcininkas:	POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZENÍ S.A., akcinė bendrovė, Lenkija (100 %)
Filialas:	„Lietuvos draudimas AB Eesti filiaal“
Filialo juridinis adresas:	Parnu mnt. 141, Talinas, Estija
Filialo kodas:	12831829

A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės priežiūros institucija yra Lietuvos banko Priežiūros Tarnyba.

Adresas Žirmūnų g. 151, Vilnius, Lietuva.

El. p. info@lb.lt arba pt@lb.lt

Tel. +370 5268 0501

Daugiau informacijos www.lb.lt

A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės išorės audito įmonė yra UAB „KPMG Baltics“.

Adresas Konstitucijos pr. 29, Vilnius, Lietuva

Tel. +370 5 2102 600

Faks. +370 5 2102 659

A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys

Vienintelė Bendrovės akcininkė, valdanti 100 procentų akcijų - Lenkijos ir Vidurio bei Rytų Europos draudimo grupė Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (toliau - PZU SA). Bendrovė priklauso grupei, kurios patronuojančioji įmonė prekiauja jos akcijomis Varšuvos akcijų biržoje ir kurios pagrindinis akcininkas yra Lenkijos finansų ministerija, valdanti daugiau nei 34 proc. akcijų.

Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d. neturėjo savų akcijų, bei jų neįsigijo ir neperleido per 2019 metus.

A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės

AB „Lietuvos draudimas“ turi filialą Estijoje, kuris įregistruotas pavadinimu „Lietuvos Draudimas AB Eesti filiaal“. Bendrovės kodas 12831829, registruota buveinė Parnu mnt. 141, Talinas, Estija.

AB „Lietuvos draudimas“ 2019 metais ir 2019 m. gruodžio 31 d. neturėjo patronuojamųjų įmonių.

A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos

Bendrovės pagrindinės veiklos sritys yra transporto priemonių ir su jų valdymu susijusios civilinės atsakomybės bei turto draudimo paslaugų teikimas privatiems ir verslo klientams Lietuvoje ir Estijoje.

A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei

2019 metais Bendrovė išmokėjo 8,47 mln. eurų dividendų.

A.2. Draudimo veiklos rezultatai

2019 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 267 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų ir, palyginti su 253 mln. eurų pasirašytų įmokų 2018 metais, pasiekė 5,5 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvos, tiek Estijos.

2019 metais pasirašytų įmokų augimą daugiausia lėmė bendras ne gyvybės draudimo rinkos augimas, augantis apdraustųjų skaičius transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo grupės tarptautinių vežėjų segmente ir didėjanti draudimo skvarba savanoriškų draudimų produktuose, ypač fizinių asmenų draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, grupėje ir medicininių išlaidų draudime. AB „Lietuvos draudimas“ buveinės Lietuvoje pasirašytų įmokų augimas siekė 5,6%, o Estijos filialo pardavimai padidėjo 5,1% lyginant su 2018 metais. Didžioji dalis Bendrovės veiklos vykdoma Lietuvoje ir Estijoje. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal Mokumas II ir šalis pateikiamas Priedo S.05.02.01. lentelėje.

2019 m. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo dalis sumažėjo nuo 36,7% 2018 metais iki 36,2% 2019 metais, tačiau ši draudimo grupė išliko dominuojanti AB „Lietuvos draudimas“ portfelyje. Savanoriško transporto priemonių draudimo dalis mažėjo nuo 30,4% iki 29,1%. O Draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui dalis padidėjo - nuo 22,3% 2018 metais iki 22,6% 2019 metais. 2019 metais šie trys didžiausi draudimo produktai generavo apie 88% visų pasirašytų įmokų (2018 m. 89%). Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal Mokumas II draudimo rūšis pateikiamas Priedo S.05.01.02 lentelėje.

Pasirašytos įmokos, tūkst. Eur	2019	2018	Pokytis
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	96.774	92.823	3.951
Kitas transporto priemonių draudimas	77.624	77.037	587
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	60.477	56.406	4.071
Pajamų apsaugos draudimas	12.764	10.995	1.769
Medicininis išlaidų draudimas	8.115	5.985	2.130
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	6.037	5.548	489
Kredito ir laidavimo draudimas	3.210	2.488	722
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	1.254	1.060	194
Finansinių nuostolių draudimas	796	776	20
Viso	267.051	253.118	13.933

1 lentelė. Bendrovės pasirašytos įmokos pagal draudimo rūšį

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 1,8 mln. eurų ir siekė 21,4 mln. eurų. 2019 metais žalų augimas didele dalimi buvo nulemtas transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo vidutinės išmokos augimo. Žalų infliacija (sąnaudų, patiriamų žalai atlyginti, tokių kaip servisų darbų įkainiai, detalių kainos ir kita, didėjimas) stebima ir kitų draudimo produktų portfeliuose. 2019 metais Bendrovės klientai patyrė keletą didelių žalų, kas taip pat įtakoją žalų išmokų augimą. Spartus pardavimų augimas medicininių išlaidų draudimo grupėje įtakoją ir žymų žalų padidėjimą šiame portfelyje.

Draudimo veiklos rezultatas, tūkst. Eur	2019	2018	Pokytis
Kitas transporto priemonių draudimas	8.146	7.636	510
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	6.267	7.518	(1.251)
Pajamų apsaugos draudimas	2.931	2.569	362
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2.005	(72)	2.077
Finansinių nuostolių draudimas	1.307	(1.126)	2.433
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	754	2.554	(1.800)
Kredito ir laidavimo draudimas	288	395	(107)
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	234	725	(491)
Kita	20	(20)	40
Medicininis išlaidų draudimas	(556)	(549)	(7)
Viso	21.396	19.630	1.766

2 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rezultatas pagal draudimo rūšį

Bendrovė 2019 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2019 metais siekė 21,5 mln. eurų, kai palyginti 2018 metais jis sudarė 17,5 mln. eurų. Bendrovės veikla buvo pelninga tiek vykdant ne gyvybės draudimo veiklą, tiek valdant investicijų portfelį.

Grynųjų uždirbtų įmokų augimas buvo panašus, kaip ir pasirašytų įmokų padidėjimas ir siekė 5,2%. 2019 metais uždirbtų įmokų augimas buvo mažesnis už patirtų žalų augimą Lietuvoje, kas įtakojo Bendrovės nuostolingumo rodiklio padidėjimą 0,2 p.p.

Išlaidų rodiklis mažėjo 0,5 p.p. dėka augančių uždirbtų įmokų ir besitęsiančio Bendrovės efektyvaus administracinių išlaidų valdymo bei biudžetų kontrolės. Kombinuotas rodiklis (COR) sumažėjo 0,3 p.p. ir kartu su augančiomis grynosiomis uždirbtomis įmokomis įtakojo 1,8 mln. eurų draudimo veiklos rezultato prieaugį.

Finansiniai rezultatai, tūkst. Eur	2019	2018	Pokytis
Pasirašytos įmokos, bendraja verte	267.051	253.118	13.933
Uždirbtos įmokos, grynąja verte	249.666	237.220	12.446
Kitos techninės pajamos	24	(16)	40
Draudimo pajamų iš viso	249.690	237.204	12.486
Patirtos žalos, grynąja verte	(152.755)	(144.637)	(8.118)
Įsigijimo sąnaudos	(56.207)	(54.370)	(1.837)
Administracinės sąnaudos	(16.800)	(16.233)	(567)
Kitos su draudimo veikla susijusios sąnaudos	(2.532)	(2.334)	(198)
Draudimo sąnaudų iš viso	(75.539)	(72.937)	(2.602)
Draudimo veiklos rezultatas, grynąja verte	21.396	19.630	1.766
Palūkanų pajamos	2.442	2.555	(113)
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)	1.506	(1.368)	2.874
Tikėtinų kredito nuostolių pokytis	(21)	197	(218)
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	(822)	(678)	(144)
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	158	6	152
Pelnas / (nuostoliai) prieš apmokestinimą	24.659	20.342	4.317
Pelno mokesčio sąnaudos	(3.148)	(2.795)	(353)
Metų pelnas / (nuostoliai)	21.511	17.547	3.964
Nuostolingumo rodiklis	61,2%	61,0%	0,2 p. p.
Išlaidų rodiklis	30,3%	30,7%	(0,5) p. p.
Kombinuotas rodiklis	91,4%	91,7%	(0,3) p. p.

3 lentelė. Bendrovės draudimo veikla

2019 metais AB „Lietuvos draudimas“ pelno mokesčio sąnaudos išaugo 10,7 proc. ir sudarė 3,1 mln. eurų (2018 m. – 2,8 mln. eurų).

A.3. Investavimo veiklos rezultatai

2019 metais Bendrovės investavimo veiklos rezultatas siekė 3,9 mln. eurų (2018 m. 1,2 mln. eurų). Bendrovė ir toliau išlaiko konservatyvią investavimo politiką, taip siekdama užtikrinti lėšų saugumą, didžiąją portfelio dalį investuodama į aukšto reitingo vyriausybių ir įmonių skolos vertybinius popierius.

2019 m. pabaigoje Bendrovės investicinio portfelio, kurį sudaro investicijos į vertybinius popierius, nekilnojamasis turtas ir pinigai bei pinigų ekvivalentai, vertė pagal Tarptautinius apskaitos standartus sudarė 283 mln. eurų. Per 2019 metus ji išaugo 35 mln. eurų. Pagrindinė augimo priežastimi buvo investuotos iš draudimo veiklos surinktos draudimo įmokos. Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro investicijos į vyriausybių skolos vertybinius popierius (90,2 proc.) ir investicinių fondų vienetų (8,9 proc.).

Dėl Europos Centrinio Banko tęsiamos žemų palūkanų normų politikos ir kiekybinio skatinimo veiksmų, Bendrovė ateinančiais metais tikisi investicinės grąžos mažėjimo. Bendrovė ir toliau planuoja nuosekliai laikytis konservatyvios investavimo politikos ir priimti savalaikius taktinius sprendimus tam, kad užtikrintų stabilias investicines pajamas ir ateityje.

Investavimo veiklos rezultatai, tūkst. Eur	2019	2018
Palūkanų pajamos		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	2.267	2.431
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	175	124
	2.442	2.555
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)		
Nuosavybės priemonės, vertinamos tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Dividendų pajamos	145	108
Realizuotas rezultatas	-	-
Skolos vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	-	17
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	-	10
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose):		
Kolektyvinio investavimo subjektai	1.770	(1.061)
Galimos parduoti finansinės investicijos:		
Nuosavybės priemonės	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektai	-	-
Iki išpirkimo termino laikomos finansinės investicijos:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	-	-
Investicijų vertinimo ir valdymo sąnaudos:		
Investicinio turto perkainojimas	-	78
Investicijų valdymo sąnaudos	(409)	(520)
	1.506	(1.368)
Iš viso	3.948	1.187

4 lentelė. Bendrovės investavimo veiklos rezultatai

Bendrovės nekilnojamas investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). 2019 m. investicinio turto tikrosios vertės nesikeitė.

Pritaikius 9-ąjį TFAS skolos vertybiniais popieriais yra skaičiuojami tikėtini kredito nuostoliai (toliau – „TKN“). Tikėtini kredito nuostoliai skolos vertybiniais popieriais per 2019 metus išaugo 11 tūkst. eurų. Vertinant visą Bendrovės finansinį turtą – tikėtini kredito nuostoliai sumažėjo 4 tūkst. eurų. Gautinų sumų TKN sumažėjo 15 tūkst. eurų. Bendras TKN sumažėjimas turėjo teigiamą įtaką Bendrovės rezultatams.

A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą

Lentelėje žemiau pateikiami investicijų vertės pokyčiai apskaitomi per rezervus nuosavame kapitale.

Pelnas / (nuostoliai), tūkst. Eur	Vyriausybės obligacijos	Įmonių obligacijos	Investiciniai fondai	Akcijos	Atidėtojo pelno mokesčio įtaka	Viso
2019	1.617	216	0	305	(315)	1.823
2018	(1.533)	(103)	0	(79)	258	(1.457)

5 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos nerealizuoti rezultatai, apskaitomi nuosavame kapitale

Pritaikius 9-ąjį TFAS visų obligacijų vertės pokyčiai apskaitomi tikrąja verte per nuosavą kapitalą. Nerealizuotam pelnui/nuostoliams, apskaitomiems per rezervus nuosavame kapitale, didžiausią įtaką turėjo Vyriausybės obligacijų portfelio vertės pokyčiai dėl mažėjančių ilgalaikių palūkanų.

A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones

2019 ir 2018 metais Bendrovė neturėjo jokių pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų.

A.4. Kitos veiklos rezultatai

Bendrovės finansinės ir kitos veiklos nuostolis buvo 664 tūkst. eurų (2018 m. 672 tūkst. eurų). Finansinės ir kitos veiklos rezultatai sudarė bankų administraciniai mokesčiai bei kitos, draudimo ir investavimo veiklai tiesiogiai nepriskirtos pajamos ir sąnaudos.

A.5. Kita informacija

Visa reikšminga su Bendrovės veikla ir jos rezultatais susijusi informacija yra pateikta aukščiau.

B VALDYMO SISTEMA

B.1. Bendrieji valdymo reikalavimai

Bendrovės valdymą sudaro šie elementai:

- Bendrovės valdymo sistema;
- Rizikų valdymo sistema;
- Vidinės kontrolės sistema;
- Pagrindinės funkcijos.

Bendrovėje įgyvendinta veiksminga valdymo sistema, kuria užtikrinamas patikimas ir riziką ribojantis veiklos valdymas. Bendrovės valdymo sistema užtikrina skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą ir apima:

- Bendrovės organizacinę struktūrą su aiškiai apibrėžtomis atsakomybėmis bei funkcijų paskirstymu;
- Efektyvią keitimosi informacija sistemą;
- Atitikimą LR įstatymų ir kitų teisės aktų bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Valdymo sistema yra reguliariai, ne rečiau kaip kartą metuose, peržiūrima atsižvelgiant į vidaus ir išorės veiksnius, kurie turi ar gali turėti įtakos Bendrovės veiklai. Bendrovės valdymo sistema yra proporcinga Bendrovės veiklos pobūdžiui, mastui ir sudėtingumui.

B.1.1. Valdymo sistemos struktūra

Bendrovė savo veikloje, vadovaudamasi protingumo kriterijais bei atsižvelgdama į strateginius Bendrovės tikslus, nuosekliai vysto ir efektyvina savo valdymo ir veiklos sistemas. Bendrovės akcininkai ir priežiūros bei valdymo organai siekia užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą, kurdami efektyvią bei skaidrią organizacinę struktūrą, Rizikų valdymo ir vidaus kontrolės, informavimo, stebėjimo ir reagavimo sistemas.

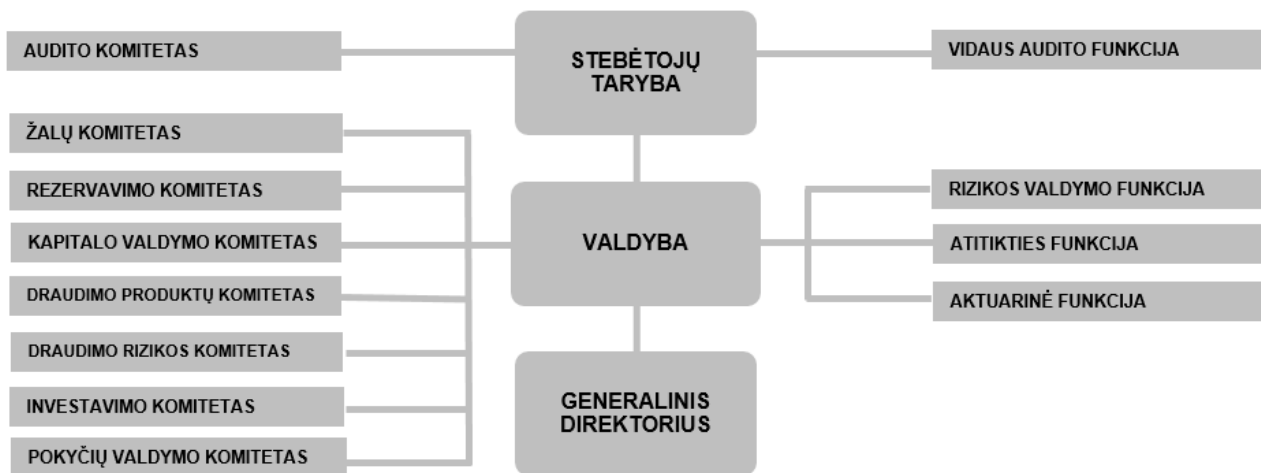
Pagrindiniai Bendrovės valdymo organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Stebėtojų taryba;
- Valdyba;
- Generalinis direktorius.

Kiti svarbūs Bendrovės valdymo organai:

- Departamentų direktoriai ir skyrių vadovai;
- Komitetai;
- Vyr. aktuaras;
- Vyr. buhalteris;
- Vidaus audito funkciją vykdantys darbuotojai;
- Rizikų valdymo funkciją vykdantys darbuotojai;
- Atitikties funkciją vykdantys darbuotojai.

1 grafike pateikiama Bendrovėje patvirtinta vadovybės ir priežiūros organų struktūra, apimanti veikiančius komitetus ir pagrindines funkcijas.

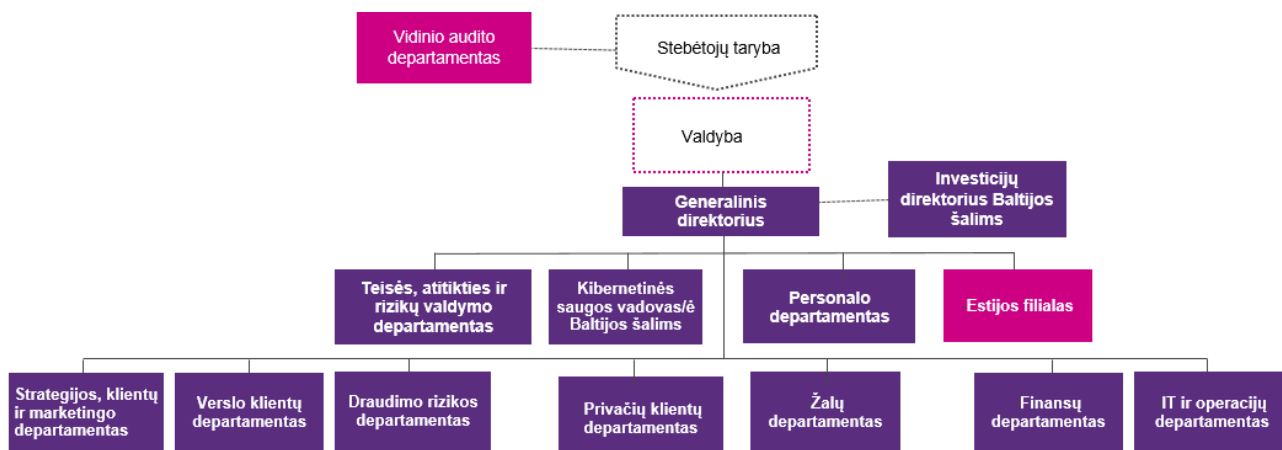

1 grafikas. Bendrovės valdymo sistemos schema

Bendrovės organizacinę struktūrą sudaro 10 departamentų, kurių direktoriai pavaldūs generaliniam direktoriui išskyrus Vidaus audito departamentą. Pastarasis atskaitingas Stebėtojų tarybai. Departamentų viduje veikia skyriai. Dalyje departamentų be skyrių veikia sritys, regionai, grupės ir centrai.

Investicijų direktorius Baltijos šalims yra tiesiogiai pavaldus generaliniam direktoriui.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės organizacinė struktūra.

2 grafikas. Bendrovės organizacinė struktūra

B.1.1.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas. Susirinkimas šaukiamas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

Pagrindinės visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos:

- Keisti Bendrovės įstatus;
- Rinkti ir atšaukti Stebėtojų tarybą ar jos narius, audito įmonę;
- Tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- Priimti sprendimą padidinti arba sumažinti įstatinį kapitalą;
- Priimti sprendimus dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir kt.

B.1.1.2. Stebėtojų taryba

Bendrovės Stebėtojų taryba yra kolegialus veiklos priežiūrą atliekantis organas. Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. Ją renka Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai.

Pagrindinės Stebėtojų tarybos funkcijos:

- Teikti pasiūlymus ir atsiliepimus visuotiniam akcininkų susirinkimui dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo;
- Teikti siūlymus Bendrovės Valdybai ir generaliniam direktoriui atšaukti sprendimus, kurie galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos galiojantiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ir visuotinio susirinkimo sprendimams;
- Rinkti ir atšaukti iš pareigų Valdybos narius;
- Skirti ir atleisti Bendrovės vidaus audito vadovą.

B.1.1.3. Valdyba

Valdyba yra kolegialus Bendrovės veiklą organizuojantis valdymo organas. Bendrovėje Valdybą sudaro Valdybos pirmininkas, kuris yra generalinius direktorius, bei 7 Valdybos nariai. Bendrovės Valdybą 4 metų kadencijai renka Stebėtojų taryba.

Pagrindinės Valdybos funkcijos:

- Formuoti Bendrovės veiklos strategiją ir spręsti Bendrovės valdymo klausimus, siekiant racionaliai panaudoti Bendrovės finansinius ir kitus išteklius bei gauti pelną.
- Svarstyti ir tvirtinti veiklos strategiją, metinį pranešimą, persidraudimo strategiją, atlygio nustatymo politiką, valdymo struktūrą ir kt.;
- Priimti sprendimus sušaukti Bendrovės visuotinius akcininkų susirinkimus, išleisti obligacijas, Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja ar dalyve, skirti asmenis atstovauti įmonę, steigti Bendrovės filialus ir atstovybes bei steigti Bendrovės komitetus;
- Nustatyti strateginius tikslus ir priemones šiems tikslams pasiekti;
- Nustatyti nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma Bendrovės veikla;
- Nustatyti draudimo sutarčių sudarymo tvarką.

B.1.1.4. Komitetai

Siekiant užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų valdymą, Bendrovėje veikia 8 komitetai. Bendrovės komitetai atskaitingi Valdybai. Žemiau aprašytos pagrindinės Bendrovės komitetų atsakomybės bei funkcijos.

B.1.1.4.1. Draudimo produktų komitetas

Komiteto pagrindiniai tikslai:

- Užtikrinti, kad pažangios ir perspektyvios idėjos Bendrovėje dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo būtų apsvarstytos tinkamai ir laiku.
- Priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- Užtikrinti verslo planų patvirtinimą draudimo produktų kūrimo ar keitimo tikslais.
- Užtikrinti tinkamą prioritetų nustatymą dėl resursų panaudojimo kuriant ar keičiant draudimo produktus.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- Apsvarstyti idėjas dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo.
- Suformuoti draudimo produkto darbo grupę bei patvirtinti jos sudėtį, prižiūrėti jos darbo veiklą.
- Patvirtinti produkto verslo planą, kai kuriamas naujas arba keičiamas esamas draudimo produktas.
- Nustatyti draudimo produktų kūrimo/keitimo prioritetus bei priimti sprendimus dėl resursų panaudojimo.
- Teikti pasiūlymus Bendrovės Draudimo rizikos vertinimo komitetui dėl draudimo taisyklių tvirtinimo ar sustabdymo.
- Įpareigoti savo kompetencijos ribose Bendrovės darbuotoją atlikti tam tikrus veiksmus (surinkti papildomą medžiagą, atlikti tyrimą, vadovaujantis turima medžiaga pateikti išvadas ir pan.).

Komitetą sudaro visų Bendrovės departamentų atstovai. Departamentą komitete gali atstovauti ir daugiau negu vienas asmuo. Komiteto narių sąrašą tvirtina Bendrovės Generalinis direktorius komiteto pirmininko - Draudimo rizikos departamento direktoriaus - teikimu.

B.1.1.4.2. Draudimo rizikos komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės sprendimai apdrausti sudėtingas ir nestandartines draudimo rizikas atitiktų vidines politikas, rizikos apetitą, strateginius ir operacinius tikslus, perdraudimo sutartis, geriausią rizikos vertinimo praktiką.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl draudimo rizikų, viršijančių Bendrovės darbuotojų, turinčių patvirtintas aukščiausias rizikos vertinimo licencijas, nustatytas kompetencijas, limitus ir teises bei priimti sprendimus dėl draudimo rizikų Bendrovės Valdybos įgaliojimų pagrindu.
- Įvertinti ir tvirtinti visas draudimo rizikas, kurios priskiriamos komiteto kompetencijai.

Komitetą sudaro: Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Verslo rizikos skyriaus vadovas, Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas, Vyriausiasis aktuaras.

B.1.1.4.3. Investavimo komitetas

Komiteto tikslas – apžvelgti bei įvertinti Bendrovės investicijų portfelius, su investicijomis susijusias rizikas, stebėti ir analizuoti investicijų atitiktį Rizikų apetito limitams bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Komiteto funkcijos:

- Stebėti ir analizuoti investicijų portfelio rezultatus, įvertinant susijusias rizikas, ir stebėti atitiktį rinkos rizikos, sandorio šalies limitams bei Rizikų apetito limitams;
- Stebėti finansų rinkų tendencijas ir jų įtaką investicijų portfelio rezultatams.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Investicijų direktorius Baltijos šalims, Draudimo rizikos departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.4. Kapitalo valdymo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti kapitalo valdymo procesus, stebėti ir analizuoti Bendrovės kapitalo lygį lyginant su reikalaujamu kapitalu bei visas su kapitalu susijusias veiklas.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Analizuoti Bendrovės kapitalo lygio pokyčius;
- Stebėti Bendrovės mokumo situaciją;
- Peržiūrėti turimo kapitalo ir mokumo kapitalo poreikio prognozes, svarstyti Bendrovės kapitalo valdymo planą;
- Teikti Valdybai rekomendacijas dėl kapitalo pokyčių patvirtinimo – didinimo arba mažinimo, dividendų ir kitų balanso pokyčių.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Draudimo rizikos departamento direktorius, Finansų srities vadovas, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.5. Pokyčių valdymo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovėje vykdomi pokyčiai atitiktų Bendrovės strategiją bei veiklos planus, o taip pat užtikrinti tinkamų kontrolių sukūrimą, kad projektų tikslai ir reikalavimai būtų įgyvendinami nustatytoje apimtyje, laiku ir biudžeto rėmuose.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl projektų inicijavimo, tęsimo ir užbaigimo;
- Nustatyti projektų įgyvendinimo prioritetus;
- Paskirti projektų savininkus;
- Tvirtinti projektų dokumentus, aprašančius projektų tikslus, apimtis, biudžetus, naudas, planus bei jų pakeitimus;
- Priimti strateginius sprendimus, susijusius su projektų įgyvendinimu;
- Peržiūrėti projektų portfelio statusą ir stebėti įgyvendintų projektų rezultatus.

Komitetą sudaro: Bendrovės Generalinis direktorius, departamentų direktoriai, projektų savininkai.

B.1.1.4.6. Rezervavimo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti, kad Bendrovė laikytųsi Rezervavimo politikos, nustatančios pagrindinius techninių atidėjinių procesų principus siekiant užtikrinti veiksmingą rezervavimo rizikos valdymą ir nuolatinę atitiktį, TFAS reikalavimų atžvilgiu ir reguliariai informuoti Bendrovės Valdybą apie esmines Komiteto išvadas.

Pagrindinės komiteto funkcijos – vertinti numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dydžius ir pokyčius per ketvirtį, numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio pakankamumo vertinimo rezultatus, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, vertinimą ir kitą svarbią su techniniais atidėjimais susijusią informaciją.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.7. Žalų komitetas

Komiteto tikslas – priimti sprendimus dėl draudimo išmokų ir kitų, susijusių su draudimo išmokomis, svarbių Bendrovės veiklos klausimų.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Spręsti draudimo išmokų klausimus žalose, kurios viršija darbuotojams šių sprendimų priėmimui suteiktų limitų ribas;
- Spręsti draudimo išmokos išieškojimo (regreso) klausimus, pagal visų rūšių draudimo ir perdraudimo sutartis.

Komitetą sudaro: Žalų departamento direktorius, Žalų išieškojimo skyriaus vadovas, Transporto žalų skyriaus vadovas, Turto žalų skyriaus vadovas, Žalų procesų ir kontrolės skyriaus vadovas, Asmens žalų skyriaus vadovas, Žalų ekspertizės skyriaus vadovas.

B.1.1.4.8. Audito komitetas

Komiteto tikslas – stebėti finansinės atskaitomybės procesą ir teikti rekomendacijas dėl jo patikimumo užtikrinimo, informuoti Stebėtojų tarybą apie finansinių ataskaitų audito rezultatus ir paaiškinti, kaip auditas prisidėjo prie finansinių ataskaitų patikimumo.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti metinių finansinių ataskaitų auditą;
- Peržiūrėti ir stebėti auditorių ir audito įmonių nepriklausomumą;
- Teikti rekomendacijas dėl išorės audito įmonės parinkimo ir skyrimo (nustatant tinkamus atrankos kriterijus) ir kt.

Komitetą sudaro: 3 nariai, įskaitant komiteto pirmininką. Komiteto narius skiria Stebėtojų taryba iš savo narių.

B.1.1.5. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio pokyčiai

2019 metais Bendrovės valdymo sistemoje įvyko šie svarbūs pokyčiai:

- Išrinktas naujas Stebėtojų tarybos pirmininkas bei nuo 2019 m. gruodžio mėn. Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai (2019 m. laikinai Stebėtojų tarybą sudarė 4 nariai);
- Nuo 2019 m. birželio mėnesio Bendrovės Valdybą sudaro 8 nariai (2018 m. - 7 nariai);
- 2019 m. gruodžio 6 d. Bendrovės vienintelio akcininko sprendimu buvo patvirtinti atnaujinti Bendrovės įstatai. Po pakeitimo Bendrovės įstatų nuostatos papildytos:
 - ✓ Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija priimti sprendimą dėl Valdybos narių atlygio nustatyto tvarkos ir dėl gerosios praktikos nustatymo (t. y. valdymo, socialinės atsakomybės ar paramos teikimo srityse);
 - ✓ Stebėtojų tarybos kompetencija priimti sprendimą dėl atlygio Valdybos nariams sąlygų ir vertinti Valdybos paruoštą atskaitą dėl gerosios praktikos taikymo;
 - ✓ Valdybos pareiga teikti Visuotiniam akcininkų susirinkimui atskaitą dėl gerosios praktikos, nustatytos Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, taikymo.
- Įsteigta kibernetinės saugos Baltijos šalims vadovo pareigybė su tiesioginiu pavaldumu generaliniam direktoriui.

B.1.2. Atlygio politika

Bendrovės atlygio struktūrą reglamentuoja ir nustato Bendrovės Atlygio nustatymo politika. Bendrovės Atlygio nustatymo politika atitinka draudimo Bendrovės verslo strategiją ir tikslus. Nustatant atlygį, įvertinama atitinkamas funkcijas atliekančių darbuotojų patirtis, kompetencija, žinių ir įgūdžių lygis. Atlygio nustatymas Bendrovėje remiasi pasaulyje pripažinta „Hay group pareigybių vertinimo metodika“ ir Lietuvos atlyginimų rinkos tyrimo duomenimis.

Bendrovės atlygio struktūrą sudaro:

- bazinis atlyginimas;
- kintamas atlygis;
- skatinimas (naudos).

Bazinis atlyginimas sudaro didžiąją dalį Bendrovės darbuotojų (išskyrus pardavimo darbuotojų) pilno atlygio už darbą.

Kintamas atlygis – tai atlygio dalis, priklausanti nuo individualių, padalinio (komandos) ar Bendrovės veiklos rezultatų, t. y. įvykdytų pardavimo planų, pasiektų veiklos pelningumo tikslų ir kt. Kintamas atlygis Bendrovėje gali būti:

- Priedai – už mėnesinius, ketvirtinius, metinius ir kitus rezultatus;
- Komisinis atlyginimas - pagal Bendrovėje galiojančias komisinių apskaičiavimo tvarkas, už draudimo sutarčių sudarymą ir aptarnavimą apskaičiuotas atlyginimas.

Nustatant kintamą atlygio sumą, atsižvelgiama į atskiro asmens ir verslo padalinio veiklos rezultatus bei į bendrus visos Bendrovės rezultatus. Vertinant individualius veiklos rezultatus taip pat atsižvelgiama ir į nefinansinius kriterijus (darbuotojų elgseną, darbo drausmę, efektyvumą, žinių lygį ir pan.) Nustatant kintamą atlygio dalį atsižvelgiama į pakankamai ilgo laikotarpio Bendrovės veiklos rezultatus.

Bendrovėje gali būti mokamos metinės premijos, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus. Metinė premija išmokama pinigais ir susideda iš dviejų dalių:

- Neatidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 60% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, skiriamos ir išmokamos pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita;
- Atidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 40% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, sąlyginai skiriamos darbuotojui pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita, atidedamos 3 metų laikotarpiui, išmokamos trimis lygiomis dalimis po 12, 24 ir 36 mėnesių nuo skyrimo datos, jeigu šiuo laikotarpiu neatsiras prielaidų sumažinti išmokos dydį.

Bendrovėje metinės premijos atidėjimas taikomas Valdybos nariams, už rizikos, atitikties, aktuarinę ir vidaus audito funkcijas atakingiems darbuotojams.

Atidėtosios premijos, kuri buvo skirta darbuotojui sąlyginai už atitinkamus kalendorinius metus, atskiros dalys, į kurias darbuotojas dar neturi teisės, gali būti mažinamos, jeigu yra nustatoma, kad atsirado žemiau nurodytų reikšmingų ir ypatingų aplinkybių, kurios pagrindžia tokį išmokos dydžio sumažinimą:

- Atidėtoji premija buvo skirta pagal iš esmės neteisingas Bendrovės finansines ataskaitas;
- Darbuotojas sąmoningai dalyvavo perduodant iš esmės neteisingą informaciją apie Bendrovės finansines ataskaitas;
- Darbuotojas šiuurkščiai pažeidė savo pareigas, tame tarpe šiuurkščiai pažeidė teisės normas;
- Įvyko rimta rizikos valdymo klaida.

Vadovaujantis Bendrovės privačių interesų ir neprikaištingos reputacijos deklaravimo procedūrų nuostatomis, esant interesų konfliktui, darbuotojai negali daryti įtakos sprendimams, susijusiems su atlygiu.

B.1.2.3. Papildomos naudos įskaitant pensijų sistemas

Bendrovė atsižvelgdama į rinkos sąlygas, kaip papildomą skatinimą, siūlo patrauklų socialinį paketą, į kurį gali įeiti papildomos atostogos, mokymai, sveikatos draudimas, gyvybės draudimas, pripažinimas už ilgą darbo stažą ir kt.

2019 ir 2018 metais Bendrovė netaikė ankstyvojo išėjimo į pensiją sistemų.

B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Reikšmingi sandoriai su susijusiomis šalimis atskleisti Bendrovės finansinėse ataskaitose, parengtose pagal TFAS ir publikuojamose Bendrovės internetiniame puslapyje.

B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai

Bendrovei vadovaujantys asmenys ir asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi nuolat atitikti kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas reikalavimus. Bendrovėje galioja "Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimo politika". Politika reglamentuoja pagrindinius principus ir procesus, kuriais vadovaujantis vertinama, ar vadovai ir/arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys tinka eiti pareigas. Politika parengta vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais privalomas normas Draudimo įmonėms bei atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką ir Bendrovės tvarkas, nuostatus ir kitus dokumentus.

Vadovas ir (arba) pagrindines funkcijas atliekantis asmuo yra:

- Stebėtojų tarybos nariai;
- Valdybos nariai;
- Generalinis direktorius;
- Visi Bendrovės struktūrinių padalinių vadovai;
- Vyriausiasis buhalteris;
- Vyriausiasis aktuaras;
- Vidaus auditorius;
- Investicijų vadovas;
- Rizikos valdymo funkciją įgyvendinantys asmenys;
- Atitikties funkciją įgyvendinantys asmenys.

Prieš skiriant minėtus asmenis į pareigas, siekiant išvengti galimų interesų konfliktų, užtikrinti, kad priimti sprendimai būtų naudingi Bendrovei, nešališki ir teisingi, bei siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, prieš šioms asmenims pradėdant eiti pareigas Bendrovėje, yra vertinama šių asmenų reputacija, kvalifikacija bei patirtis, taip pat atsižvelgiama, ar kandidatas nebuvo teistas ar baustas administracine bauda.

Bendrovės Valdybos nariai ir generalinis direktorius turi turėti tinkamą kvalifikaciją, žinių ir įgiję darbo draudimo veiklos ar kitame finansų sektoriuje patirties. Generaliniam direktoriui papildomai keliami reikalavimai dėl finansinės apskaitos įgūdžių ir gebėjimo tinkamai vadovauti.

Be to, Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariai visi kartu turi turėti kvalifikaciją, patirties ir įgūdžių šiose srityse:

- Draudimo ir finansų rinkų;
- Verslo strategijos ir verslo modelio kūrimo;
- Valdymo sistemos;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinės sistemos;
- Rizikos valdymo;
- Turto valdymo.

Asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi turėti pakankamai žinių ir patirties, pakankamų tinkamai atlikti funkcijas, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rizikingumą ir kompleksiskumą.

B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas

Kandidatų į vadovus ir kitas pagrindines funkcijas tinkamumo vertinimas atliekamas pagal nustatytus reikalavimus. Prieš paskiriant tokį asmenį eiti atitinkamas pareigas Bendrovė atlieka jo kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas įvertinimą; vertinama asmens profesinė kvalifikacija, žinios ir patirtis, reputacija, sąžiningumas ir patikimumas. Vertinimą sudaro šie etapai:

- Klausimyno pildymas;
- Papildomų dokumentų pateikimas (gyvenimo aprašymas, informacija apie teistumą, kvalifikaciją liudijantys dokumentai ir kt.);
- Atitikimo tikrinimas ir vertinimas.

Asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimas atliekamas prieš paskiriant asmenį eiti pareigas ir yra periodiškai atnaujinamas.

B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikų valdymo sistema yra pagrindinė Bendrovės valdymo sistemos dalis. Rizikų valdymo sistema apima vidaus dokumentuose nustatytus ir veikloje įgyvendintus procesus, būtinus nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti įmonei kylančią arba galinčią kilti riziką tiek individualiu, tiek agreguotu lygiu, o taip pat procesus, būtinus užtikrinti tinkamą informavimą apie rizikos rūšis ir jų tarpusavio priklausomybę. Rizikų valdymo sistema apibrėžia tęstinį visų žinomų ir atsirandančių išorinių rizikų, kurios trukdytų įgyvendinti strateginius ir veiklos tikslus, valdymą.

Rizikos valdymo strategija apibrėžia nuoseklią rizikos valdymo sistemą (įskaitant verslo saugą valdant operacinę riziką) ir vidaus kontrolės sistemą (įskaitant atitikties vertinimo funkciją) kaip pagalbinius Bendrovės rizikos valdymo sistemos elementus. Rizikos valdymo funkcijos tikslas yra sukurti Bendrovėje veikiančią Rizikos valdymo sistemą vadovaujantis proporcingumo principu. Šiame skyriuje aptariami pagrindiniai Rizikos valdymo sistemos elementai.

B.3.1. Rizikos sistemos aprašas

Rizikos valdymo sistema aprašyta Rizikos valdymo strategijoje, kurios tikslas yra padėti Stebėtojų tarybai, Valdybai, vadovybei bei kitiems darbuotojams įdiegti Bendrovės rizikos valdymo procesą. Tai apima:

- Vieningos Rizikos valdymo sistemos apibrėžimą, suteikiančią pagrindą veiksmingam rizikos valdymui Bendrovėje;
- Vieningų rizikos valdymo apibrėžimų nustatymą;
- Vieningų taisyklių įvedimą rizikos nustatymui, apskaičiavimui ir įvertinimui, stebėsenai ir kontrolei, ataskaitų teikimui bei valdymo veiksams atsižvelgiant į riziką Bendrovėje;
- Rizikos apetito apibrėžimą Bendrovės lygmeniu;
- Kiekvieno rizikos valdymo proceso dalyvio pareigų ir atsakomybių priskyrimą;
- Kitų pagrindinių Rizikos valdymo sistemos elementų – testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimo – apibrėžimą;
- Vidaus kontrolės sistemos įdiegimą;
- Pagrindinių rizikos valdymo krypčių nustatymą.

B.3.1.1. Rizikos valdymo dokumentai

Rizikos valdymo strategija yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovėje veikiančią rizikos valdymo sistemą. Rizikos valdymo strategiją papildo rizikos valdymo politikos ir įvairūs papildomi dokumentai – tvarkos, metodikos ir kt. Rizikų apetito dokumentas yra neatskiriama Rizikos valdymo strategijos dalis, kuris nustato didžiausią priimtinos rizikos lygį apibrėždamas atskirų rizikos kategorijų limitus ir ribines reikšmes.

Bendrovės Rizikų valdymo strategija peržiūrima kartą per metus ir keičiama, atsižvelgiant į strateginių tikslų, veiklos arba verslo aplinkos pokyčius.

Atskiroms rizikoms valdyti yra parengtos politikos, atsižvelgiant į tų rizikų rūšis, pobūdį, reikšmingumą, valdymą ir kt. Pagrindinės rizikos valdymo politikos yra šios:

- Draudimo rizikos valdymo politika;
- Rinkos rizikos valdymo politika;
- Kredito ir koncentracijos rizikos valdymo politika;
- Operacinės rizikos valdymo politika;
- Likvidumo rizikos politika;
- Atitikties rizikų valdymo politika.

Be pagrindinių rizikos valdymo politikų yra kiti vidaus dokumentai, padedantys įgyvendinti rizikos valdymo sistemą Bendrovėje.

B.3.1.2 Pareigų ir atsakomybės priskyrimas

Rizikos valdymo procesas Bendrovėje yra organizuotas pagal keturis kompetencijos lygius .

Pirmieji trys kompetencijos lygiai yra tokie:

- I. Stebėtojų Taryba prižiūri Rizikų valdymo procesą;
- II. Valdyba organizuoja rizikos valdymo sistemą ir užtikrina jos funkcionalumą tvirtindama Strategiją ir pagrindines rizikos valdymo politikas, apibrėždama Rizikų apetitą, rizikų profilį ir priimtina rizikų lygį pagal atskiras rizikos kategorijas;
- III. komitetai, vykdančys įvairias funkcijas apibrėžtose srityse, įskaitant atskirų rizikų mažinimą iki Rizikų apetito dokumente nustatyto lygio.

Ketvirtasis kompetencijų lygmuo yra susijęs su verslo lygmeniu, kuriame rizikos valdymo veiklos yra suskirstytos į tris gynybos linijas:

- I. Pirmoji gynybos linija – nuolatinis rizikos valdymas verslo lygmeniu ir su rizikos valdymo procesu susijusių sprendimų priėmimas. Vadovybė atsakinga už veiksmingos rizikos valdymo sistemos vadovybės atsakomybei priskirtoje srityje priežiūrą, kuria rizikos nustatymo, stebėsenos ir kontrolės sistemą, kuri yra neatskiriama procesų, užtikrinančių tinkamą atsiradusios rizikos valdymą, dalis, ir užtikrina veiksmingą jos veikimą. Verslas taip pat yra atsakingas už verslo plano vykdymą Rizikų apetito ribose.
- II. Antroji gynybos linija – Rizikos valdymo funkcijos vykdoma rizikos valdymo priežiūra. Rizikos valdymo funkcija užtikrina, kad veikloje būtų tinkamai atsižvelgta į visus svarbiausius rizikos veiksnius, teikia konsultacijas ir pagalbą, padeda užtikrinti, kad priimant svarbiausius verslo sprendimus į riziką būtų tinkamai atsižvelgta. Rizikos funkcija taip pat atsakinga už pirmosios gynybos linijos kasdienėje veikloje naudojamos Rizikos valdymo sistemos vystymą, palaikymą ir privalo užtikrinti, kad pirmojoje gynybos linijoje rizikos valdymo sistema veiktų veiksmingai. Atitikties vertinimo funkcija yra

atsakinga už atitikties rizikos valdymą, atitikties užtikrinimo sistemos sukūrimą, taip pat padeda vadovybei atlikti veiksmus, skirtus mažinti atitikties riziką.

III. Trečioji gynybos linija – tai vidaus auditas, kuris atlieka nepriklausomą rizikos valdymo sistemos elementų ir Bendrovės veikloje įdiegtų kontrolės priemonių auditą. Šią funkciją atlieka Vidaus audito padalinys.

B.3.1.3. Rizikos valdymo procesas

Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:

- rizikos nustatymas;
- rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas;
- rizikos stebėseną ir kontrolę;
- ataskaitų teikimas;
- valdymo veiksmai.

Rizikų valdymas Bendrovėje atliekamas vadovaujantis šiais principais:

- Rizikos valdomos atsižvelgiant į Bendrovės strategiją ir tikslus;
- Rizikų apetitas bei rizikų limitai ir tolerancijos ribos yra pagrindas Rizikų valdymo įgyvendinimui;
- Rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, valdomos vidinių kontrolių pagalba ir aktyviai stebimos;
- Rizikų valdymas orientuotas į ateitį, įvertinant, ar Bendrovė pasiruošusi galimiems rizikų incidentams bei ekstremaliems įvykiams;
- Efektyviam rizikų valdymui atsižvelgiama į atitinkamus vidinius ir išorinius veiksnius, kurie gali turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai;
- Rizikų bei jų tarpusavio ryšių matavimas skaidrus, atsižvelgiama į rizikas mažinančių veiksmų efektyvumą ir įvairumą pagal rizikų kategorijas, draudimo rūšis ir geografiją;
- Rizikų valdymas atitinka teisinius reikalavimus.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės rizikų valdymo proceso schema.

3 grafikas. Bendrovės Rizikų valdymo proceso schema

B.3.1.4. Rizikos nustatymas

Rizikos nustatymo procesas prasideda nuo idėjos sukurti draudimo produktą, įsigyti finansinę priemonę ar keisti veiklos procesą, taip pat įvykus bet kokiam kitam įvykiui, dėl kurio gali atsirasti rizika. Procesas tęsiasi, kol baigia galioti visi su tokiu įvykiu susiję įsipareigojimai, gautinos lėšos ar veiklos.

Rizikų identifikavimas apima faktinių ir potencialių rizikos šaltinių nustatymą.

Riziką atskirose Bendrovės veiklos srityse nustato verslo atstovai padedant Rizikos valdymo funkcijai.

Nustatant riziką apibrėžiamas jos reikšmingumas. Jeigu su draudimo produktais, finansinėmis priemonėmis, procesais ar kitais įvykiais susijusi rizika yra nedidelė, rizikos nustatymo etapas gali būti praleistas. Visos identifikuotos rizikos analizuojamos atsižvelgiant į jų reikšmingumą ir klasifikuojamos į vieną iš šių grupių:

- reikšminga Bendrovės lygmeniu;
- reikšminga PZU grupės lygmeniu;
- nereikšminga.

B.3.1.5. Rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas

Kiekvienai rizikai, kuri laikoma reikšminga ir yra išmatuojama, taikomas vertinimo procesas. Vertinimo proceso metu nustatomos priemonės, kurios yra pakankamos atsižvelgiant į rizikos tipą ir jos reikšmingumą, galimus gauti duomenis, kiekybinį rizikos įvertinimą taikant apibrėžtus rodiklius ir ekspertų išvadas vertinant visą riziką.

Apskaičiavimo ir vertinimo metodai priklauso nuo rizikos charakteristikų bei reikšmingumo ir apima tokius elementus:

- scenarijaus metodas – vertės sumažėjimo dėl tariamų rizikos veiksnių pokyčio analizė;
- veiksnių metodas – supaprastinta scenarijaus metodo versija, pagal kurią vienam rizikos veiksmui taikomas vienas scenarijus;
- sukauptas nuostolis;
- pasirinktų rodiklių analizė;
- statistiniai duomenys;
- apimties ir jautrumo rodikliai;
- ekspertinis vertinimas;
- kiti metodai, atitinkantys rizikos specifiką, metodus ir priemones.

Bendras rizikos vertinimas nurodomas rizikos žemėlapyje, kuriame pateikiama sisteminė rizikos apimties vizualizacija.

B.3.1.6. Rizikos stebėseną ir kontrolę

Vykdamas rizikos stebėseną ir kontrolę, atliekama nuolatinė veiklos rodiklių nuokrypių nuo priimtų standartų, t. y. įvardintų limitų, ribinių reikšmių, planų, praėjusių laikotarpių reikšmių, rekomendacijų ar nurodymų, peržiūra.

Rizikų stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal atitinkamus Rizikų apetito, rizikų profilio, priimtinos rizikos ir rizikos limitus stebėseną, teikia informaciją Bendrovės Valdybai aptarimui bei sprendimų priėmimui. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba yra nuolat supažindinama su rizikų valdymo rezultatais.

Toliau, remiantis ribinėmis kategorijomis (raudona, geltona, žalia), pateikiami mokumui, kaip pagrindiniam Rizikos apetito rodikliui, nustatyti kritiniai lygiai:

- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki geltonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali nukristi iki geltonosios zonos per artėjančius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba per tris mėnesius pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki raudonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali patekti į raudonąją zoną per artėjančius tris mėnesius, Bendrovės Valdyba per 1 mėnesį pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus žemiau 100% arba, remiantis prognozėmis, per artėjančius tris mėnesius gali nukristi žemiau 100%, Bendrovės Valdyba informuoja priežiūros instituciją remiantis „Mokumas II“ direktyvos 138 straipsniu bei Lietuvos draudimo įstatymo 45 straipsniu.

B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas

Bendrovėje savo rizikos ir mokumo vertinimo (toliau – ORSA) procesas yra dalis vieningos rizikos valdymo sistemos. Pagrindinis ORSA proceso tikslas yra užtikrinti, kad bet kuriuo metu Bendrovė turi pakankamai kapitalo savo strategijai įgyvendinti bei prisiimtai rizikai padengti.

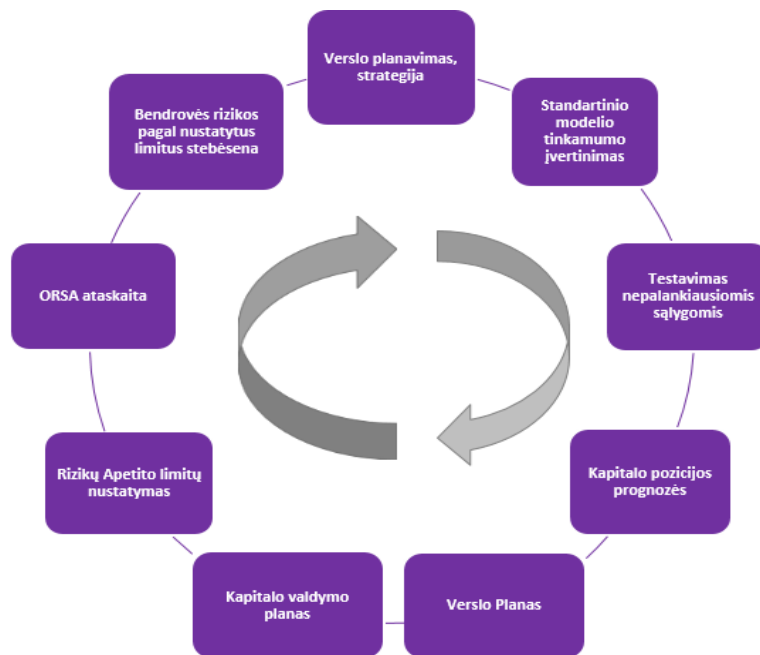
ORSA yra atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus atsižvelgiant į strateginio planavimo metu patvirtintus tikslus. ORSA sudaro kelios tarpusavyje susijusios veiklos, kurias vykdydama Bendrovė nustato:

- Rizikos, kurią Bendrovė siekia prisiimti, apimtį ir pobūdį;
- Kapitalo lygį, reikalingą tokiai rizikai prisiimti;
- Veiksmus, kurių Bendrovė imsis siekdama pasiekti ir išlaikyti reikiamą rizikos ir kapitalo lygį.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Bendrovės rizikos valdymo sistemą, kaip tai pavaizduota 4 grafike.

ORSA proceso rezultatai ir pagrindinės išvados yra apibendrinami metinėje ORSA ataskaitoje.

Bendrovė atliktų neplaninį savo rizikos ir mokumo vertinimą, jeigu būtų reikšmingai nukrypta nuo Rizikos Apetite patvirtintų limitų, pradėtų vykdyti naujos draudimo grupės veiklą ir kitais atvejais, paaiškėjus aplinkybėms, kurios gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos Bendrovės mokumo pozicijai.

4 **grafikas.** Bendrovės ORSA proceso schema

Verslo planavimas, atsižvelgiant į strategiją

Remiantis Bendrovės strategija, rengiamas verslo planas, nurodant pagrindines rizikas, kurios gali kelti grėsmę Bendrovės verslo plane nustatytų tikslų pasiekimui. Vertinamos visos su Bendrovės veikla susijusios rizikos kategorijos: draudimo rizika, rinkos rizika, sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, likvidumo rizika, veiklos rizika, reputacinė rizika ir išorės aplinkos rizikos.

Standartinės formulės tinkamumo vertinimas

Mokumo kapitalo reikalavimo skaičiavimui Bendrovė naudoja Mokumas II standartinę formulę. Standartinės formulės prielaidos ir jų atitikimas Bendrovės rizikos profiliui yra atliekamas kiekvienais metais, siekiant užtikrinti, kad Bendrovė alokuoja pakankamai kapitalo skirtingoms rizikoms.

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas bent kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą tam tikriems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai ir prielaidos peržiūrimi atsižvelgiant į Bendrovės verslo planavimo metu identifikuotas rizikas, siekiant tinkamai įvertinti su Bendrovės veikla susijusias rizikas bei jų galimą įtaką. Jei apskaičiavus įtaką Bendrovės finansiniams rodikliams nustatoma, kad nepalankiausių scenarijų padariniai gali daryti esminę įtaką Bendrovės veiklai, Bendrovės verslo planas ir strategija gali būti atnaujinami arba numatomi kiti kapitalo papildymo scenarijai.

Kapitalo pozicijos prognozės

Kapitalo prognozės ateinančiam laikotarpiui yra apskaičiuojamos rengiant Verslo planą. Pirmajam vertinimui pasitelkiamos pradinės ateinančių trejų metų prognozės prielaidos. Esant poreikiui kapitalo prognozės gali būti perskačiuojamos.

Verslo planas

Prognozuojama įmokų pagal draudimo produktus suma pateikia indikaciją apie verslo siekiamos prisiimti draudimo rizikos dydį. Numatomo augimo lygis ir portfelio struktūros pokyčiai yra laikomi strateginio planavimo proceso dalimi ir yra apskaičiuojami ateinančių trejų metų laikotarpiui Verslo plane. Pradinis verslo apimčių tikslas yra peržiūrimas ir tikslinamas atsižvelgiant į prognozuojamą turimą kapitalą, atitinkamus prognozuojamus kapitalo reikalavimus bei testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus.

Kapitalo valdymo planas

Kapitalo valdymo planas pateikia informaciją apie Bendrovės kapitalo poziciją, nuosavų lėšų išleidimą ar išpirkimą ir įvertina prognozuojamą kapitalo poziciją vidutiniu laikotarpiu. Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie:

- Prognozuojamą kapitalo poziciją 3 metų laikotarpiui, įvertintą remiantis Verslo planu;
- Poreikį atlaikyti galimą išorės įvykių poveikį, kaip numato testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai;
- Galimybę investuoti į naujus įsigijimus, operacijas ar pasinaudoti kitomis palankiomis aplinkybėmis;
- Galimybę pritraukti papildomo kapitalo;

- Galimybę imtis valdymo veiksmų siekiant sumažinti riziką.

Rizikų apetito limitų nustatymas

Remiantis testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais bei kapitalo valdymo ir verslo planais peržiūrimi ir nustatomi rizikų limitai.

Savo rizikos ir mokumo ataskaitos peržiūra ir patvirtinimas

Atsižvelgiant į aukščiau minėtų etapų išvadas ir rezultatus, parengiama savo rizikos ir mokumo vertinimo ataskaita ir teikiama Bendrovės Valdybai peržiūrėti ir patvirtinti.

Bendrovės rizikos pagal nustatytus limitus stebėseną

Rizikos stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal Rizikų Apetito sistemos rodiklius stebėseną. Detali informacija apie prisiimtos rizikos ir limitų palyginimą pateikiama ketvirtinėse ataskaitose Valdybai. Esant reikšmingiems nuokrypiams nuo Bendrovės patvirtinto verslo plano ar kapitalo valdymo plano, analizuojamas poreikis atlikti neeilinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimą.

B.4. Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema padeda įgyvendinti Bendrovės rizikos valdymo sistemą, nustatydamą procesus ir sistemas, reikalingas vykdyti įstatymų ir teisės aktų reikalavimus, ir užtikrinti veiksmingą bei efektyvų strateginių tikslų vykdymą, įskaitant finansinės ir nefinansinės informacijos patikimumą ir prieinamumą.

Vidaus kontrolės sistema apima priežiūros, administracines ir apskaitos procedūras, organizacinę struktūrą, IT sistemų sprendimus, atitikties funkciją ir kitas kontrolės priemones (kontroles), padedančias įgyvendinti Bendrovės tikslus ir užtikrinančias Bendrovės saugumą ir stabilumą.

Pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos tikslai yra šie:

- Bendrovės veikla grindžiama veiksmingu Bendrovės turto ir kitų išteklių naudojimu, siekiant užkirsti kelią galimiems Bendrovės nuostoliams;
- Bendrovės vidaus reikmėms naudojama finansinė ir nefinansinė informacija, taip pat priežiūros institucijoms ar kitoms šalims teikiama informacija yra patikima, tinkama ir teikiama laiku;
- Bendrovės veikla atitinka Bendrovės veiklos strategiją, taip pat atitinka Lietuvos įstatymus, kitus teisinius reikalavimus bei nustatytas vidaus procedūras.
- Bendrovės vidinės kontrolės sistema sudaryta iš trijų kontrolių grupių, kurias sudaro šie pagrindiniai elementai:
- Išankstinė vidaus kontrolė, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimams, išvengti veiklos klaidų, klaidinančių arba neteisingų duomenų įtraukimo į duomenų bazines, į apskaitą arba finansines ataskaitas. Išankstinę vidaus kontrolę sudaro:
 - Politikų ir procedūrų nuostatos;
 - Finansinių kontrolių sistema;
 - Reikalavimų atitikties sistema;
 - Deleguotų atsakomybių sistema;
 - IT ir operacijų vidinė kontrolė;
 - Ataskaitų sistema.
- Specialioji (momentinė) vidaus kontrolė, kurią vykdant atliekamas netikėtus atskirų procesų, operacijų, turto ar jo dalies patikrinimas operacijų metu arba tuoj pat jas atlikus.
- Paskesnioji vidaus kontrolė, skirta piktnaudžiavimams, klaidoms, netikslumams, apgaulės atvejams, neteisintiems arba klaidinantiems duomenims, atsiradusiems apskaitoje arba finansinėse ataskaitose, šalinti ar ištaisyti. Paskesniąją vidaus kontrolę sudaro:
 - Nuolatinė vidinė kontrolė;
 - Žalų procesų ir valdymo kontrolė;
 - Rizikos vertinimo proceso ir žalų proceso techninio audito sistema;
 - Politikų įgyvendinimo įsivertinimas.

B.4.1. Pagrindinės funkcijos

Bendrovės valdymo sistemos dokumente išskirtos šios pagrindinės funkcijos:

- Atitikties;
- Vidaus audito;
- Aktuarinė;
- Rizikų valdymo.

B.4.1.1. Atitikties funkcija

Atitikties vertinimo funkcija (toliau - Atitikties funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima atitikties rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną ir valdymą bei su tuo susijusį konsultavimą ir ataskaitų teikimą.

Asmenį, atsakingą, už atitikties funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Atitikties funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Valdybai.

Už Atitikties funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius. Šią funkciją įgyvendinti jam padeda Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento teisininkai bei Teisės departamento vadovė Estijos filiale – atsakinga už teisės ir atitikties funkcijų įgyvendinimą.

Atitikties funkcija priskiriama antrai gynybos linijai ir yra atsakinga už efektyvios atitikties rizikos sistemos sukūrimą ir įgyvendinimą Bendrovėje.

Atitikties funkcijos tikslas yra užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų įstatymų, kitų teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų reikalavimus bei nustatytas PZU Grupės ir Bendrovės politikas bei elgesio standartus. Atitikties funkcija taip pat yra atsakinga už Atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą.

Atitikties funkcija įgyvendinama atliekant:

- teisės aktų, Bendrovės įstatų, Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos nutarimų, generalinio direktoriaus įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų laikymosi ir įgyvendinimo vertinimą ir patarimą Bendrovės Valdybai atitikties Draudimo įstatymui ir bei kitiems teisės aktams, priimtiems pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), Bendrovės vidaus teisės aktams klausimais;
- teisės aktų pasikeitimų stebėjimą ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimą, atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą;
- Bendrovės veiklos atitikimo įstatymų, Bendrovės vidaus taisyklių ir elgesio standartų reikalavimams nustatymą ir vertinimą;
- atitikties kultūros stiprinimą ir skatinimą laikytis Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų;
- Tinkamą Vidaus kontrolės sistemos rengimą bei įdiegimą Bendrovėje.

Atitikties politika yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis atitikties valdymo sistemą Bendrovėje. Ši politika nustato Atitikties funkcijos teises, pareigas ir atsakomybę.

Atitikties priežiūros valdymas vykdoma vadovaujantis Atitikties priežiūros planu. Atitikties priežiūros plane nustatomi veiksmai, kurių turi būti imamasi siekiant užtikrinti atitiktį, apimamos visos Bendrovės veiklos sritys ir jų poveikis rizikai, susijusiai su teisės aktų laikymusi. Šis planas taip pat apima visus veiksmus, kurių Bendrovė imasi reaguojant į teisės aktų pažeidimus, įgyvendinimo bei veiksmingumo priežiūrą.

Atitikties funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai teikia informaciją apie atitikties rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Atitikties ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.4.1.2. Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (toliau – Vidaus auditas) - nepriklausoma, objektyvi bei teikianti patarimojo pobūdžio veiklą funkcija, kurios tikslas yra tobulinti įmonės operacinę veiklą, sukuriant jai pridėtinę vertę.

Vidaus audito funkcija atlieka nepriklausomą rizikos vertinimą, visų padalinių, produktų, sistemų, verslo procesų, rizikos valdymo procesų tyrimą tokiu periodiškumu, kuris priklauso nuo identifikuotų rizikos sričių ir realaus rizikos lygio, o taip pat nuo vidinės kontrolės svarbos ir veiksmingumo siekiant riziką mažinti.

Vidaus audito nepriklausomumą garantuoja:

- Vidinio audito departamento funkcinė atskaitomybė Stebėtojų tarybai;
- Vidinio audito departamento teisė į objektyvų ir nepriklausomą audito apimtį nustatymą ir audito rezultatų pateikimą.

Vidinio audito departamentas informuoja Valdybos Pirmininką ir Stebėtojų tarybos pirmininką apie kiekvieną bandymą apriboti audito apimtį.

Vidaus audito funkcija savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės vidinio audito praktikos standartais.

Vidaus audito tikslas užtikrinti kad:

- numatyti tikslai yra realizuojami, o visos realios rizikos, galinčios įtakoti, kad procesai nebus teisingai realizuojami, buvo identifikuotos;
- nuostatai, taisyklės ir procedūros, kurios kyla iš bendrai galiojančių teisės normų ar vidinių aktų, yra patvirtintos bei jų laikomasi;
- mechanizmai ir procedūros, sudarantys vidinės kontrolės sistemą yra adekvatūs identifikuotų rizikų atžvilgiu ir veiksmingi atsižvelgiant į Bendrovės veiklą, ir leidžia išvengti galimų problemų atsiradimo ir nustatyti neatitikimus bei minimizuoti nuostolius.

Vidaus auditai vykdomi vadovaujantis metiniu audito planu. Audito planas parengiamas remiantis reikšmingomis Bendrovės veiklos sritimis, įvertinant galimą poveikį rizikai. Vidaus audito planą tvirtina Bendrovės Stebėtojų taryba.

Vidaus auditas rengia rašytinę ataskaitą, kuri teikiama Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai ne rečiau kaip kartą per metus. Ataskaitoje pateikiama informaciją apie įvykdytus auditus ir jų išvadas ir vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemos vertinimus.

B.4.1.3. Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Bendrovėje yra atsakingas vyriausiasis aktuaras. Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda jo pavaldume esantys Aktuarų skyriaus darbuotojai. Aktuarinę funkciją vykdančias asmenys turi aktuarinės ir finansų matematikos žinių bei yra sukaupę reikiamą profesinę patirtį atlikti pavestas užduotis pagal Mokumas II reikalavimus vadovaujantis profesiniais ir kitais veiklos standartais.

Išsilavinimo bei patirties reikalavimus vyriausiajam aktuarui nustato Bendrovės vadovo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo politika. Konkrečios darbuotojų atsakomybės sritys yra apibrėžiamos pagal tarptautinėje praktikoje išskiriamas pagrindines aktuarinės veiklos kryptis – rezervavimo, kapitalo poreikių ir kainodaros. Tai padeda darbuotojams išvengti galimo interesų konflikto atliekant aktuarinės funkcijos užduotis.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai aktuarinės funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių ir išorinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Vadovaujantis Direktyvos 48 straipsniu, aktuarinės funkcijos pareigos Bendrovėje visų pirma apima techninių atidėjinių skaičiavimo koordinavimą. Juos skaičiuodama Aktuarinė funkcija užtikrina, kad būtų naudojama tinkama metodika, modeliai ir prielaidos. Aktuarinė funkcija taip pat vertina su įverčiais, naudojamais skaičiuojant techninius atidėjinius, susijusį neapibrėžtumą, ir duomenų, naudojamų skaičiuojant techninius atidėjinius, kokybę.

Aktuarinė funkcija taip pat atlieka techninių atidėjinių patvirtinimą, lygindama tiksliausius įverčius su patirtimi, ir kitus su techniniais atidėjimais susijusius darbus.

Be šių, su techniniais atidėjimais susijusių, atsakomybių aktuarinė funkcija vertina bendros draudimo rizikos prisiėmimo politikos ir perdraudimo sutarčių tinkamumą. Aktuarinė funkcija taip pat prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, kiek tai yra susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, ir prie Bendrovės atliekamo savo rizikos ir mokumo vertinimo. Kaip jau paminėta aukščiau, aktuarinė funkcija taip pat reguliariai teikia informaciją Rezervavimo ir Kapitalo valdymo komitetams bei atsiskaito Bendrovės Valdybai.

Vykdydama savo veiklą, aktuarinė funkcija glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertinimo, žalų, finansų, rizikos valdymo, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama paminėtų ir kitų Bendrovės komitetų veikloje, projektuose bei susitikimuose.

Aktuarinė funkcija kas ketvirtį teikia medžiagą Kapitalo valdymo ir Rezervavimo komitetams bei kartą per metus atsiskaito Valdybai, pateikdama Aktuarinės funkcijos ataskaitą. Joje apžvelgiama aktuarinės funkcijos veikla ir rezultatai, nurodomi pastebėti trūkumai Bendrovėje ir pateikiamos rekomendacijos, kaip tie trūkumai galėtų būti ištaisyti. Aktuarinės funkcijos ataskaita taip pat yra teikiama ir Stebėtojų Tarybai.

B.4.1.4. Rizikos valdymo funkcija

Rizikos valdymo funkcija (toliau – Rizikos funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima Bendrovės rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną, valdymą bei ataskaitų teikimą. Rizikos funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Bendrovės Valdybai.

Rizikos funkcijos tikslas yra parengti tinkamą rizikos valdymo sistemą, kuri būtų proporcingai veiklos apimčiai įdiegta.

Rizikos funkcijos atsakomybes sudaro:

- Rizikos valdymo strategijos, atitinkančios ilgalaikę veiklos strategiją, rengimas;
- Tinkamos Rizikos valdymo sistemos rengimas bei įdiegimas, o taip pat jos įgyvendinimo stebėjimas Bendrovėje;
- Savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso įdiegimas bei koordinavimas Bendrovėje;
- Rizikos valdymą Bendrovėje reglamentuojančių vidaus dokumentų rengimas bei jų įgyvendinimo stebėjimas, o taip pat rizikos valdymo priemonių rengimas;
- Bendrovės Rizikos apėtimo rengimas ir atitikties nustatytiems limitams stebėjimas;
- Informacijos apie Bendrovei reikšmingą riziką teikimas Valdybai ir Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės Rizikos valdymo sistemos vertinimas;
- Naujų ir išorinių rizikų identifikavimas ir vertinimas.

Rizikos funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai teikia informaciją apie rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Rizikų valdymo ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.5. Užsakomosios paslaugos

Bendrovės funkcijų, kurios yra Bendrovei svarbios ar esminės, perdavimas išorės paslaugų teikėjui yra laikomas Užsakomųjų paslaugų (angl. outsourcing) pirkimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, reglamentuojančiais užsakomųjų paslaugų susitarimų sudarymą, bei Lietuvos banko išaiškinimais, pateiktais finansų rinkos dalyviams.

Įgyvendinant Mokumas II bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, veiklos rangos paslaugų pirkimas Bendrovėje aprašytas Veiklos rangos politikoje. Dėl Bendrovės esminių ar svarbių funkcijų perdavimo išorės paslaugų teikėjui sprendimą priima Bendrovės Valdyba.

Vertinant potencialius paslaugų teikėjus atliekama išsami analizė (*due diligence*), kuri apima visos prieinamos informacijos apie paslaugų teikėją vertinimą, įskaitant, bet neapsiribojant:

- patirtį bei kompetenciją įgyvendinant ir vykdant perduotą veiklą per visą sutarties galiojimo laiką;
- finansinį patikimumą ir įsipareigojimų vykdymą net ir nepalankiomis sąlygomis;
- verslo kultūrą ir reputaciją, teisės aktų reikalavimų laikymąsi, pareikštus skundus ir vykstančius ar potencialius teismo procesus;
- saugumą ir vidaus kontrolę, audito vykdymą, atskaitomybę ir stebėjimo vykdymą, veiklos tęstinumo valdymą. Bendrovė turi įsitikinti, kad Paslaugų teikėjas turi galimybę tinkamai atskirti Bendrovės klientų informaciją, dokumentus, įrašus ir turtą nuo kitos Paslaugų teikėjo disponuojamos informacijos ar duomenų, siekiant išlaikyti Bendrovės klientų konfidencialumą, bei tinkamas priemones užtikrinti Bendrovės konfidencialios informacijos apsaugą. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai Paslaugų teikėjas vykdo kelių draudimo bendrovių perduotas panašias funkcijas, turi būti pasitelktos efektyvios priemonės, kad būtų išvengta kelių bendrovių informacijos/dokumentų, įrašų ar turto supainiojimo;
- išorės veiksniai, tokius kaip valstybės, kurioje veikia Paslaugų teikėjas, politinė, ekonominė, socialinė ir teisinė aplinka bei kiti veiksniai, galintys turėti įtakos perduotų funkcijų tinkamam vykdymui;
- Paslaugų teikėjo vykdomo jo darbuotojų įvertinimo ir atrankos lygį;

- veiksnius, galinčius lemti per didelę koncentraciją, jei pagal kelias sutartis Veiklos rangos paslaugas teikia vienas Paslaugų teikėjas.

Atliktos išsamios analizės išvados kartu su papildomais dokumentais (jei tokių yra) pateikiamos Bendrovės Pirkimų padaliniiui. Pirkimų padalinys iš pateiktų kandidatų išrenka paslaugų teikėją, kuriam bus perduotos Bendrovės esminės ar svarbios funkcijos arba veikla ir teikia pasiūlymą Bendrovės Valdybos tvirtinimui.

Bent kartą per metus arba kartą per sutarties galiojimo terminą, jeigu sutarties galiojimo terminas yra trumpesnis nei vieneri metai, Bendrovė atlieka paslaugų teikėjo pagal Užsakomųjų paslaugų sutartį vykdomos veiklos patikrą, kurios tikslas – nustatyti patiktų veiksmų vykdymo kokybę, atsižvelgiant į teisės aktų, Bendrovės vidaus tvarkų reikalavimus bei kitus Bendrovės reikalavimus, taikomus tokio pobūdžio veiksams.

Siekiant sumažinti Užsakomųjų paslaugų sutarties nutraukimo arba paslaugų teikėjo likvidavimo riziką, Bendrovė išlaiko atitinkamą perduotos veiklos kontrolės lygį ir pasilieka teisę tam tikru mastu dalyvauti šioje veikloje, kad, susiklosčius minėtoms aplinkybėms, galėtų tęsti savo veiklos operacijas, nepatirdama didelių nuostolių ir nenutraukdama veiklos bei paslaugų teikimo savo klientams.

B.6. Valdymo sistemos vertinimas

Bendrovės Valdymo sistemos peržiūrą atlieka Atitikties funkcija suderinus su Rizikų valdymo funkcija.

Asmenys, atliekantys Valdymo sistemos peržiūrą, atsižvelgia į vidaus ir išorės veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės valdymui.

Peržiūros metu taip pat atliekamas Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos narių individualios ir kolegialios veiklos bei Bendrovėje veikiančių komitetų veiklos veiksmingumo bei pasiektų strateginių ir veiklos tikslų vertinimas.

Atliktos peržiūros apimtis, rezultatai ir išvados dokumentuojami, Bendrovės Stebėtojų taryba, Valdyba ir administracijos vadovas supažindinami su šia informacija.

Bendrovės Valdyba tvirtina valdymo sistemos tobulinimo planą ir užtikrina, kad būtų atlikti atitinkami valdymo sistemos pakeitimai, ištaisant peržiūros metu nustatytus trūkumus.

Valdymo sistemos peržiūra atliekama ne rečiau kaip kartą per metus.

2019 metais Bendrovės Atitikties ir Rizikų valdymo funkcijos atliko valdymo sistemos peržiūrą. Peržiūros metu reikšmingų neatitikimų nenustatyta: Bendrovė valdoma efektyviai, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos pobūdį, mastą ir kompleksiskumą.

C.RIZIKOS POBŪDIS

Pagrindinės rizikos kategorijos, kurias apima Bendrovėje taikoma rizikos valdymo sistema, yra draudimo, rinkos, kredito, koncentracijos, operacinė ir atitikties. Be pagrindinių rizikos kategorijų Bendrovė vykdo ir reputacinės, strateginės bei išorinės (emerging) rizikų stebėseną.

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria su įvairia finansine rizika, įskaitant kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką. Bendrovės vadovybė, nustatydama prisiimamos rizikos ribas, siekia minimizuoti galimą neigiamą finansinės rizikos poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

C.1. Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika – tai nuostolių rizika, kuri apibrėžiama kaip galima žala arba kaip neigiamas draudimo techninių atidėjinių vertės pokytis dėl netinkamų kainodaros ar atidėjinių formavimo prielaidų.

Pagal Mokumas II standartinę formulę išskiriami tokie Bendrovei aktualūs draudimo veiklos rizikos moduliai ir submoduliai:

1. Ne gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
 - įmokų ir rezervų submodulis;
 - katastrofų rizikos submodulis;
 - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
2. Sveikatos draudimo veiklos rizikos modulis:
 - sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus, veiklos rizikos submodulis;
 - katastrofų rizikos submodulis;
 - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
3. Gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
 - ilgaamžiškumo rizikos submodulis;
 - tikslinimo rizikos submodulis.

C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas

Bendrovės Draudimo rizikos politika nustato reikalavimus efektyviam draudimo rizikos valdymui, įskaitant rizikos identifikavimą, matavimą ir vertinimą bei priežiūrą ir kontrolę.

Draudimo veiklos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta draudimo rizikos rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti draudimo rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės draudimo rizikos lygiui. Tikrinama, ar draudimo veiklos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino draudimo veiklos rizikos lygio. Draudimo rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio limitus pagal standartinės mokumo formulės kapitalo reikalavimą bei papildomus pagrindinius draudimo rizikos rodiklius.

Lentelėje apačioje pateikiamas reikalaujamas kapitalas pagal atitinkamus rizikos submodulius draudimo rizikoje:

Draudimo rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	54.913	52.075
Įmokų ir rezervų rizika	54.246	51.416
Katastrofų rizika	1.935	1.688
Galiojimo pabaigos rizika	4.082	4.690
Diversifikacija	(5.349)	(5.719)
Sveikatos draudimo veiklos rizika (pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	4.698	3.958
Įmokų ir rezervų rizika	4.518	3.830
Galiojimo pabaigos rizika	938	671
Katastrofų rizika	301	248
Diversifikacija	(1.058)	(792)
Gyvybės draudimo veiklos rizika	1.022	642
Ilgaamžiškumo rizika	803	478
Tikslinimo rizika	463	326
Diversifikacija	(244)	(162)

6 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rizikos standartinės formulės rezultatai

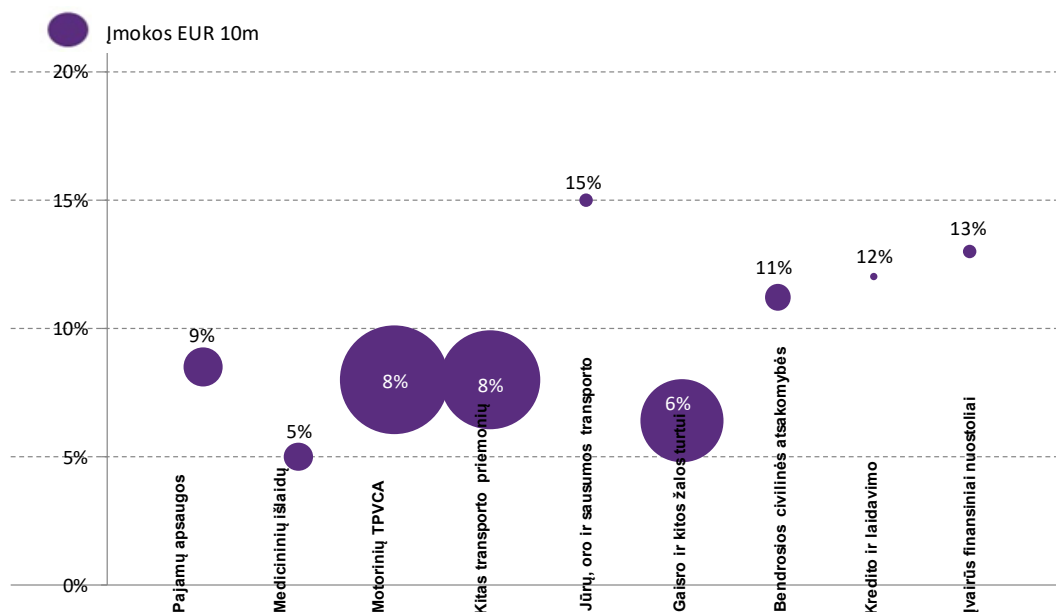
Ne gyvybės draudimo ir sveikatos draudimo rizikų įmokų ir rezervų subrizikos išaugo lyginant su ankstesniu laikotarpiu dėl didėjusių pardavimo apimčių ir numatomų išmokų atidėjinio augimo. Galiojimo pabaigos subrizikos pokyčius lėmė kintantis Bendrovės pelningumas lyginant su ankstesniu laikotarpiu. Gyvybės draudimo veiklos subrizika didėjo dėl nuosekliai augančio numatomų išmokėjimų atidėjinio, susijusio su anuitetais pagal ne gyvybės draudimo sutartis. Pagrindinis veiksnys, įtakojęs numatomų išmokėjimų atidėjinio, susijusio su anuitetais pagal ne gyvybės draudimo sutartis, augimą, buvo reikšmingas EIOPA nerizikingų palūkanų normų struktūros pagal terminą kritimas.

Įmokų rizika

Draudimo rūšies santykinis rizikingumas yra nustatomas pagal Mokumas II standartinės formulės įmokų rizikos standartinius nuokrypius.

Didžiausi Bendrovės portfeliai yra sausumos transporto draudimo bei gaisro ir kitos žalos turtui draudimo rūšys. 5 grafikas vaizduoja portfelių dydžių ir jų standartinių nuokrypių sąsajas.

Įmokų rizika pagal draudimo rūšis

5 grafikas. Bendrovės įmokų rizikos standartiniai nuokrypiai

Bendrosios civilinės atsakomybės, įvairių finansinių nuostolių, jūrų, oro ir sausumos transporto draudimo rūšys dėl jų pobūdžio yra labiau rizikingos negu sausumos transporto ir turto. Kaip rodo 5 grafikas, Bendrovės draudimo apimtys rizikingose draudimo rūšyse yra mažos.

Bendrovės rizikos profilio atitikimas standartinės formulės prielaidoms yra analizuojamas Savo rizikos ir mokumo vertinimo (ORSA) proceso metu.

Rezervų rizika

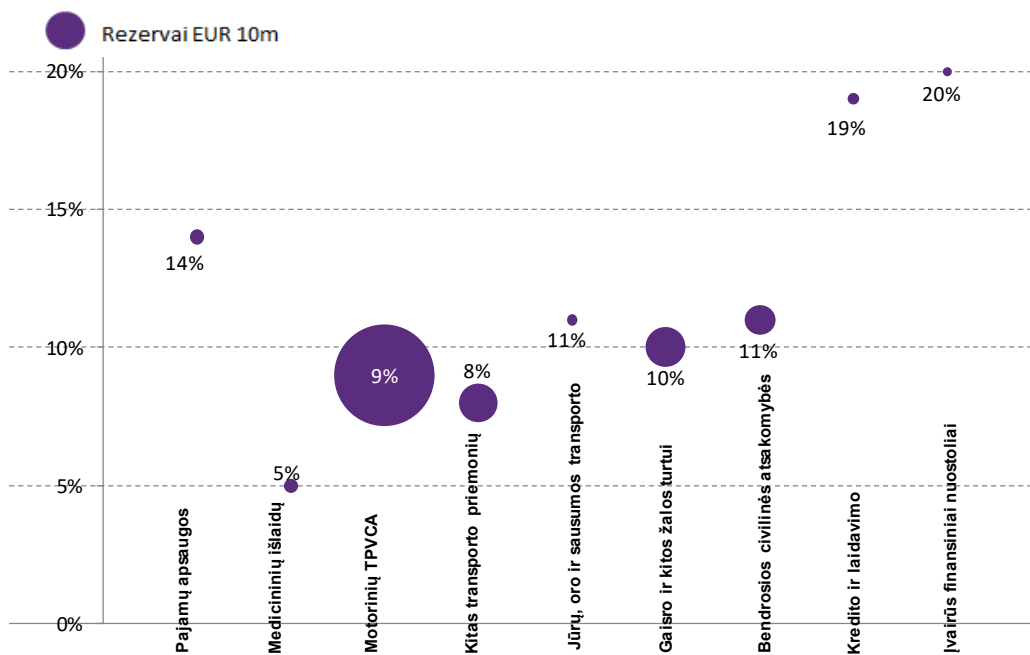
Rezervavimas yra viena iš pagrindinių Bendrovės veiklų. Rezervavimo rizikos valdymą ir taikomus rezervų nustatymo metodus apibrėžia Bendrovės Rezervavimo politika ir TFAS bei Mokumas II techninių atidėjinių metodikos.

Rezervavimo rizika pasireiškia išaiškėjus, jog techniniai atidėjiniai buvo nepakankami. Todėl įvairūs klausimai, susiję su TFAS techniniais atidėjimais, yra reguliariai aptariami Bendrovės Rezervavimo komitete, o Mokumas II techninių atidėjinių klausimus nagrinėja Kapitalo valdymo komitetas.

Rezervų rizika Mokumas II standartinėje formulėje yra išreikšta kintamumo parametru.

6 grafikas rodo Bendrovės neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio ir atitinkamų standartinių nuokrypių pasiskirstymą pagal draudimo rūšis ataskaitos datai.

Rezervų rizika pagal draudimo rūšis

6 grafikas. Bendrovės rezervų rizikos standartiniai nuokrypiai

Grafikas viršuje rodo, kad 96% Bendrovės numatomų išmokų tiksliausio įverčio standartinėje formulėje yra taikomas kintamumo parametras nuo 8% iki 11%. Didesni standartiniai nuokrypiai taikomi mažą numatomų išmokų tiksliausio įverčio dalį sudarantiems draudimo rūšims.

Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė yra pateikiama 2.4. skyriuje.

Be rizikos profilio limitų, Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius draudimo rizikos rodiklius (KRI):

- Kombinuotą rodiklį (COR);
- Numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio pakankamumo rodiklį;
- Draudimo portfelių klasifikavimą pagal rezultatus.

Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas žalos ir išlaidas dalinant iš uždirbtų įmokų bei yra vienas iš pelningumo matų. Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kiekvieną mėnesį.

Rezervų pakankamumo rodiklis skaičiuojamas kaip dabartinių rezervų už praėjusius metus ir išmokėtų žalų sumos santykis su Numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio pakankamumo rodiklis skaičiuojamas kaip dabartinio numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio už praėjusius metus ir išmokėtų žalų sumos santykis su numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio suma praėjusių metų pabaigai. Rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kartą per ketvirtį siekiant užtikrinti, kad Bendrovės numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny yra pakankamas įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus.

Siekiant tinkamai įvertinti atskirų produktų rizikas, draudimo portfeliai yra klasifikuojami atsižvelgiant į prisiimtas rizikas bei vykdomus planus.

Bendrovės stebimi pagrindiniai draudimo rizikos rodikliai 2019 metais buvo Bendrovei priimtina lygyje.

C.1.2. Draudimo rizikos valdymas

Bendrovė draudimo riziką valdo stebėdama rizikos profilio, rizikos tolerancijos limitus ir pagrindinius rizikos rodiklius. Jei stebimų limitų ar rodiklių panaudojimas viršija Bendrovės nusistatytą priimtą lygį, Bendrovė gali imtis atitinkamų veiksmų:

- Nebeplatinti produkto;
- Peržiūrėti produkto kainodarą;
- Įsigyti papildomą persidraudimą.

C.1.2.1. Persidraudimas

Bendrovė draudimo riziką valdo prisiimtus įsipareigojimus perdraudama kitose draudimo / perdraudimo įmonėse. Persidraudimo tikslas – parinkti ir įgyvendinti persidraudimo programas, užtikrinančias kiekvienos draudimo rūšies saugų vykdymą, sumažinti prisiimamą riziką bei sustiprinti Bendrovės finansinius pajėgumus ir patikimumą. Persidraudimo tikslas gali būti nuostolių dėl prisiimtos draudimo rizikos sumažinimas, turimo kapitalo efektyvesnis naudojimas ar galimybės prisiimti kitas draudimo rizikas išplėtimas. Pasirinkdama perdraudimą Bendrovė vadovaujasi saugaus, skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo principais.

Bendrovės prisiimtų draudimo rizikų valdymui Bendrovė naudoja automatinio (obligatorinio) ir fakultatyvinio perdraudimo sutartis. Obligatorio perdraudimo programų tikslas yra suteikti Bendrovei galimybę prisiimti absoliučią daugumą rizikų bei optimizuoti fakultatyvinio perdraudimo poreikį. Perdraudimo programų limitai nustatomi atsižvelgiant į stambių rizikų skaičių ir dydį bei įvertinant galimą žalą akumuliaciją. Akumuliacijos modeliavimui Bendrovė, pritraukdama išorinius partnerius, siekia pasitelkti užsienio ekspertų geriausią patirtį ir kompetenciją. Bendrovė, įvertindama rizikos bei ekonominius kriterijus, siekia visose obligatorio perdraudimo programose turėti automatinius perdraudimų limito atstatymus.

Bendrovės persidraudimo programa ir strategija peržiūrima kiekvienais metais. Siekiant išlaikyti atitinkamą rizikos lygį, Bendrovė reguliariai stebi ir vertina persidraudimo programos pokyčių poreikį.

C.2. Rinkos rizika

Bendrovė vykdydama investavimo veiklą susiduria su rinkos rizika.

Rinkos rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti tiesiogiai ar netiesiogiai dėl turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių rinkos kainų lygių svyravimo ir nepastovumo.

Bendrovė susiduria su šiomis rinkos rizikos subkategorijomis:

- Palūkanų normos rizika
- Nuosavybės vertybinių popierių rizika
- Turto rizika
- Skirtumo rizika
- Koncentracijos rizika
- Valiutos kurso rizika

C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Bendrovės Rinkos rizikos valdymo politika nustato reikalavimus rinkos rizikos valdymui, taip pat pagrindinius reikalavimus rinkos rizikos nustatymui, vertinimui, ataskaitų teikimui ir valdymo veiksams.

Rinkos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta rinkos rizikos rodiklių ir limitų sistema, kuri padeda laiku įvertinti rinkos rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės rinkos rizikos lygiui. Tikrinama, ar rinkos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino rinkos rizikos lygio. Rinkos rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitus pagal standartinės mokumo formulės kapitalo reikalavimą bei papildomus pagrindinius rinkos rizikos rodiklius ir limitus.

Lentelėje pateikiamas reikalaujamas kapitalas pagal atitinkamus rinkos rizikos submodulius

Rinkos rizikai reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
Palūkanų normos rizika	6.601	6.553
Nuosavybės VP rizika	3.912	4.050
Turto rizika	4.385	3.800
Skirtumo rizika	5.610	3.515
Koncentracijos rizika	4.757	1.002
Valiutos kurso rizika	709	462
Diversifikacija	(11.033)	(7.163)
Reikalaujamas kapitalas	14.941	12.219

7 lentelė. Rinkos rizikos standartinės formulės rezultatai

Pagrindinės Bendrovės rizikos pagal reikalaujamą kapitalą yra palūkanų normos, nekilnojamo turto, skirtumo ir koncentracijos rizikos. Bendrovė taiko skaidrumo metodą visiems Kolektyvinio investavimo subjektams, todėl šios investicijos daro įtaką visų rinkos rizikos (išskyrus nekilnojamo turto) submoduliu rezultatams.

2019 m. pagal standartinę formulę apskaičiuojant reikalaujamą kapitalą rinkos rizikos koncentracijos ir skirtumo rizikos submoduliams Bendrovė taikė pereinamojo laikotarpio išimtį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos kita nei tos šalies nacionaline valiuta ir standartinius formulės parametrus sumažinant 50%. 2018 m. tokioms pozicijoms skirtumo ir koncentracijos rizikoms reikalaujamas kapitalas buvo skaičiuojamas standartinius formulės parametrus sumažinant 80%.

Vertinant rinkos riziką pagal standartinę formulę bei investicijoms į Kolektyvinio investavimo subjektus pritaikius skaidrumo metodą, finansinio turto pasiskirstymas kiekviename rinkos rizikos modulyje pateiktas lentelėje žemiau:

2019, tūkst. Eur	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	228.437	8.895	-	19.388	-	10.729	267.448
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.195	3.768	2.834	-	8.797
Turto rizika	-	-	-	-	17.541	-	17.541
Skirtumo rizika	98.851	8.895	-	9.931	-	-	117.677
Koncentracijos rizika	228.437	8.895	2.195	23.154	15.555	-	278.235

2018, tūkst. Eur	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	191.980	8.326	-	23.164	-	5.004	228.474
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.149	6.433	2.237	-	10.819
Turto rizika	-	-	-	-	15.201	-	15.201
Skirtumo rizika	80.192	8.326	-	14.303	-	-	102.821
Koncentracijos rizika	191.980	8.326	2.149	29.511	15.201	-	247.167

8 lentelė. Finansinio turto pasiskirstymas pagal rizikos submodulius

Be rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitų Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius rinkos rizikos rodiklius (KRI) ir limitus:

- Investavimo limitų sistemą;
- Maksimalų sukauptą nuostolį;
- Turto ir įsipareigojimų neatitikimą;

Toliau apžvelgiami pagrindiniai rizikos rodikliai (KRI) ir limitai.

Investavimo limitų sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo politikos dalis, nustatanti Bendrovės leidžiamų finansinių priemonių tipus ir jų diversifikavimo limitus, likvidumo reikalavimą bei sandorių šalies rizikos ribas remiantis išorinių kredito reitingų agentūrų vertinimais.

Bendrovė taip stebi sukauptą nuostolį. Maksimalaus sukaupto nuostolio limitas nustatytas atsižvelgiant į Bendrovei priimtą lygį. Jei pasiekiami maksimalaus nuostolio limito riba, Bendrovės vadovybė priima sprendimus dėl tolesnių veiksmų atsižvelgiant į aplinkybes, kurios įtakojo nuostolio atsiradimą.

Turto ir įsipareigojimų valdymo sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo politikos dalis, apibrėžianti Bendrovės turto ir įsipareigojimų valdymo metodus. Turto ir įsipareigojimų valdymas Bendrovėje yra nuolatinis procesas. Turto ir įsipareigojimų neatitikimai daugiausia atsiranda valiutų, terminų ir palūkanų srityse. Valiutų neatitikimas atsiranda, kai turtas ir įsipareigojimai yra pasirašyti skirtingomis valiutomis. Terminų neatitikimas atsiranda, kai įsipareigojimų pinigų srutai pasiskirstę ilgesniu laikotarpiu (Bendrovės atveju) nei atitinkamų investicijų pabaigos terminai.

Bendrovės stebimi pagrindiniai rinkos rizikos rodikliai 2019 metais buvo Bendrovei priimtina lygyje.

Toliau pateikiama atskirų rizikos subkategorijų mokumo kapitalo reikalavimo pokyčiai ataskaitiniu laikotarpiu bei kita susijusi informacija.

C.2.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus finansinių priemonių ar turto vertei ar svyruojant dabartinei prognozuojamų įsipareigojimų pinigų srautų vertei, pasikeitus rinkos palūkanų normų struktūrai ar svyruojant nerizikingų palūkanų normoms.

Reikalaujamas kapitalas palūkanų normos rizikai yra skaičiuojamas kaip kapitalo įtaka padidėjus ar sumažėjus palūkanų normoms, o reikalaujamas kapitalas paskaičiuojamas kaip didesnis dydis palūkanų normų padidėjimo ar sumažėjimo atveju.

Palūkanų normos rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
Palūkanų normų padidėjimo įtaka	(6.601)	(6.553)
Palūkanų normų sumažėjimo įtaka	667	125

9 lentelė. Palūkanų normos rizikos standartinės formulės rezultatai

2019 ir 2018 metais didesnę neigiamą įtaką turėjo palūkanų normos padidėjimo faktorius ir apskaičiuotas palūkanų normos rizikos reikalaujamas kapitalas 2019 m. buvo 6.601 tūkst. Eur (2018 m – 6.553 tūkst. Eur).

Palūkanų normos rizika apima visą su palūkanų norma susijusį turtą ir techninius atidėjinius. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant palūkanų normos rizikos reikalaujamą kapitalą ir jo atitinkamą Rizikos apetito limitams.

C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika

Nuosavybės vertybinių popierių rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl akcijų rinkos kainų ar jų svyravimų.

Reikalaujamas kapitalas nuosavybės vertybinių popierių rizikai skaičiuojamas 1 ir 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais, taikant standartinį nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį ir lygus nuosavų lėšų nuostoliui, kuris būtų patirtas šiais momentinio sumažėjimo atvejais: 1 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 39 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą bei 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 49 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą.

1 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios yra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, reguliuojamų rinkų biržų prekybos sąrašus. 2 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios nėra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, biržų prekybos sąrašus, nebiržiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, biržos prekės, kitos alternatyvios investicijos ir netiesioginės pozicijos.

Atliekant simetrinį standartinio nuosavybės vertybinių popierių kapitalo poreikio patikslinimą naudojamas EIOPA patvirtintas dydis, nustatytas remiantis dabartinio atitinkamų vertybinių popierių kainų lygio indekso ir tų kainų per atitinkamą laikotarpį indekso svertinio vidurkio funkcija, kaip tai apibrėžta EIOPA metodologijoje. Simetrinis tikslinimas negali būti mažesnis negu – 10 proc. ir didesnis negu 10 proc.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
1 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	854	1.146
2 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	3.230	3.119
Diversifikacija	(173)	(215)
Reikalaujamas kapitalas	3.911	4.050

10 lentelė. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos standartinės formulės rezultatai

1 tipo pozicijų reikalaujamo kapitalo poreikio sumažėjimui daugiausiai įtakos turėjo dalies nuosavybės vertybinių popierių, kuriems skaičiuojamas 1 tipo kapitalo poreikis, realizavimas.

2 tipo pozicijoms priskiriama investicijos į kolektyvinio investavimo subjektus bei naudojamų automobilių vertė. Bendrovė strateginių investicijų į susijusias įmones neturėjo.

C.2.3. Turto rizika

Turto rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl nekilnojamojo turto rinkos kainų ar jų svyravimų.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas yra lygus skirtumui tarp nuosavų lėšų ir momentinio 25 proc. nekilnojamo turto vertės pokyčio.

Turto rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
Nekilnojamo turto savo reikmėms reikalaujamas kapitalas	4.010	3.425
Investicinio turto reikalaujamas kapitalas	375	375
Reikalaujamas kapitalas	4.385	3.800

11 lentelė. Turto rizikos standartinės formulės rezultatai

Bendrovės nekilnojamo turto pozicijas sudaro nuosavoms reikmėms naudojamas ir investicinis turtas. Mokumo II skaičiavimams nekilnojamo turto vertė pateikiama tikraja verte. Investicinio turto vertinimas buvo atliktas 2019 m. gruodžio 31 d.

C.2.4. Skirtumo rizika

Skirtumo rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius dėl palūkanų normų pokyčio ir jų poveikio įtakos turto ir įsipareigojimų būsimų pinigų srautų neatitikimui laiko atžvilgiu.

Skirtumo rizikos reikalaujamas kapitalas apskaičiuojamas kaip obligacijų skirtumų įtakos rezultatas, atsižvelgiant į obligacijų trukmę bei tarptautinių kredito reitingų vertinimo agentūrų nustatytus kredito reitingus. Turto sumos, kurios generuoja skirtumo riziką išaugo, nes nuo 2019 m. skaičiuojant kapitalo poreikį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų obligacijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos kita nei tos šalies nacionaline valiuta taikomas ne 80 proc., o 50 proc. standartinių parametru sumažinimas. Bendrovės Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybės obligacijų, kurios išleistos kita Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta nei nacionaline valiuta, vertė 2019 m. pabaigoje siekė 99 mln. eurų ir, pritaikius 50 proc. standartinių parametru sumažinimą, šios investicijos skirtumo rizikos submodulyje sukūrė 4 mln. eurų kapitalo poreikį. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant skirtumo rizikos reikalaujamą kapitalą.

Obligacijų reitingas	Reikalaujamas kapitalas 2019	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	1.012	3,5
BBB	3.774	2,7
BB	603	2,6
B	13	1,0
CCC		
Reitingo neturi	208	1,8
Iš viso:	5.610	

12 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus

Obligacijų reitingas	Reikalaujamas kapitalas 2018	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	629	1,1
BBB	1.517	4,2
BB	1.104	4,6
B	32	3,2
CCC	2	1,8
reitingo neturi	240	2,6
Iš viso:	3.515	

13 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus

C.2.5. Koncentracijos rizika

Rizika, kylanti dėl turto portfelio diversifikacijos trūkumo arba dėl didelės sandorio šalies rizikos, įskaitant vieno emitento vertybinius popierius, verslo partnerius ar skolininkus, yra traktuojama kaip koncentracijos rizika.

Nuo 2019 m., investicijoms į Europos ekonominės erdvės valstybių valdžios obligacijas, kurios išleistos kita nei nacionaline Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta, koncentracijos rizika skaičiuojama pritaikius 50 proc. standartinių parametų sumažinimą (2018 m. taikytas 80 proc. parametų sumažinimas). Tai sąlygojo kapitalo poreikio dėl koncentracijos rizikos padidėjimą.

Bendrovės atskiros kitos, nei Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybės obligacijos, pozicijos neviršija santykinų pozicijų limitų.

C.2.6. Užsienio valiutos rizika

Valiutos kurso rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl valiutos keitimo kurso ar jo svyravimų.

Euras yra dominuojanti valiuta vertinant Bendrovės turto ir įsipareigojimų straipsnius. Valiutos kurso rizika Bendrovėje atsiranda vertinant valiutines pozicijas į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą bei išskiriant draudimo įsipareigojimus užsienio valiuta.

Valiutos kurso rizikai reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
Reikalaujamas kapitalas valiutos kursui padidėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	615	329
Reikalaujamas kapitalas valiutos kursui sumažėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	95	133
Reikalaujamas kapitalas	709	462

14 lentelė. Valiutos kurso rizikos standartinės formulės rezultatai

Reikalaujamas kapitalas valiutos rizikai kito dėl valiutos pozicijų pasikeitimo investicijose, vertinamose skaidrumo metodu.

C.3. Kredito rizika

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika – nuostolių dėl sandorio šalies ar debitorių įsipareigojimų nevykdymo arba jų finansinės būklės blogėjimo per ateinančius 12 mėnesių rizika.

Kredito rizikos valdymas, be kitų galimų dalykų, apima:

- Rizikos, susijusios su atskiru ūkio subjektu, subjektų grupe, sektoriaus ar šalies, ribų nustatymą;
- Portfelio diversifikavimą;
- Įkeisto turto nustatymą;
- Sandorių sudarymą, siekiant sumažinti kredito riziką, t. y. finansinės priemonės pardavimą, išvestinės apsidraudimo priemonės uždarymą.

Kredito rizikos valdymas Bendrovėje atliekamas nuolat įvertinant:

- Papildomą garantiją iš sandorio šalies, siekiant sumažinti prisiimtą riziką iki priimtino lygio;
- Sandorio šalies ar sandorio šalių grupės rizikos dydį, vienos sandorio šalies kredito koncentracijos rizikos dydį, kredito reitingą, pramonės šaką ir šalį, įskaitant ir galimus rizikos dydžių padidėjimus, jei tikėtini rinkos pokyčiai;
- Tikėtiną sistemine riziką, kylančią iš rinkų tarpusavio priklausomybės ir galinčią daryti įtaką daugeliui sandorio šalių vienu metu.

Lentelėje apačioje pateikiamas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos reikalaujamas kapitalas pritaikius skaidrumo metodą kolektyvinio investavimo subjektams.

Reikalaujamas kapitalas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikai skaičiuojamas 1 ir 2 tipo pozicijoms:

- 1 tipo pozicijas sudaro perdraudimo techninių atidėjinių ir perdraudimo gautinų sumų pozicijos bei pinigai bankuose. Šios pozicijos yra nediversifikuojamos ir dažniausiai turi individualius reitingus;
- 2 tipo pozicijas sudaro su draudimo veikla susijusios ir kitos gautinos sumos bei kitas turtas. Šio tipo pozicijos yra diversifikuojamos ir nėra reitinguojamos.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2019	2018
1 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas	4.258	3.838
2 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas	960	1.091
Diversifikacija	(200)	(217)
Reikalaujamas kapitalas	5.018	4.712

15 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos standartinės formulės rezultatai

1 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo poreikis skaičiuojamas vertinant kiekvienos individualios pozicijos nuostolį dėl įsipareigojimų nevykdymo, kuris lygus vienos pozicijos priklausančių sandorio šalių nuostolių dėl įsipareigojimų nevykdymo sumai. Perdraudimo sutartims papildomai įvertinamas rizikos mažinimo poveikis, užtikrinimo priemonės.

2 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo poreikis yra lygus nuosavų lėšų nuostoliui dėl 15 proc. momentinio sumažėjimo, išskyrus pozicijas, kurios pradelstos daugiau kaip 90 dienų ir yra nuvertinamos 100%.

Toliau pateikiamas su Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika susijęs finansinis turtas 2019 ir 2018 m. pabaigoje:

2019 m. vertė tūkst. Eur	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	944	9.253	531	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	3.482
Perdraudimo gautinos sumos	402	2.654	99	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	731	6.954	-
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	375	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	566
Kitas turtas	-	-	-	2.347
Iš viso	1.346	12.638	7.959	6.395
				28.338

2018 m. vertė tūkst. Eur	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	529	3.838	637	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	6.502
Perdraudimo gautinos sumos	1.373	1.115	168	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	602	4.965	-
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	994	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	489
Kitas turtas	-	-	-	285
Iš viso	1.902	5.555	6.764	7.276
				21.497

16 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos finansinis turtas pagal kredito reitingus

Bendrovė kredito ir finansinių institucijų pozicijas, kurios neturi pripažintos institucijos kredito vertinimo, traktuoja kaip neturinčias reitingų.

Didžiausią įtaką su sandorio šalies rizika susijusio turto padidėjimui turėjo didelė gaisro žala, kurios neto retenciją viršijančią dalį dengia perdraudimas, taip pat didesnis pinigų likutis laikotarpio pabaigai.

C.4. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku ir neprarandant vertės realizuoti turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus. Bendrovei reguliariai tenka naudoti turimus grynuosius pinigus išmokoms padengti.

Likvidumo rizika valdoma vadovaujantis Likvidumo rizikos politika, kuri nustato pagrindinius reikalavimus, principus ir metodus, susijusius su likvidumo rizikos apibrėžimu, identifikavimu, matavimu, stebėjimu ir valdymu, ribojimu ir ataskaitų teikimu Bendrovėje. Bendrovėje išskiriamos šios likvidumo rizikos kategorijas:

- Finansavimo likvidumo rizika: rizika, kad Bendrovė gali nesugebėti likviduoti turto, išsaugoti finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų, ir/ar perteklinių ir/ar neįgyvendinamų tokio finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų sąlygų rizika, ir/ar finansavimo praradimo ar apribojimo rizika.
- Užsienio valiutos likvidumo rizika: rizika, kad realūs ir/ar numatomi būsimi atitinkamos valiutos išeinantys pinigų srautai neatitiks tikėtinų tos pačios valiutos įplaukų.
- Dienos likvidumo rizika: rizika, kad išaugs reikalavimai likvidumui darbo dienos metu dėl gaunamų atsiskaitymų užlaikymų ir/ar dėl problemų klientų aptarnavimo vietose ar kitose atsiskaitymo sistemose.

Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis bei nustatyti limitai jo dydžiui. Vykdoma likvidumo portfelio dydžio stebėseną, įskaitant kiekybinį galimų sąnaudų ir finansinių nuostolių, atsirandančių dėl priverstinio pardavimo, įvertinimas. Bendrovės investiciniame portfelyje laikomi skirtingo termino skolos vertybiniai popieriai.

Apačioje pateikiama Mokumas II Bendrovės finansinio turto, techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus finansinių ataskaitų dieną:

2019 m., tūkst Eur	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	28.760	185.258	49.037	263.055
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	11.389	4.398	1.578	17.366
Pinigai ir jų ekvivalentai	7.685			7.685
Finansinis turtas iš viso	47.834	189.656	50.616	288.106
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(100.822)	(46.250)	(28.950)	(176.022)
Finansiniai įsipareigojimai	(2.018)			(2.018)
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(7.506)			(7.506)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(110.346)	(46.250)	(28.950)	(185.546)
Grynoji pozicija 2019 m. gruodžio 31 d.	(62.512)	143.406	21.666	102.560

2018 m., tūkst Eur	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	8.591	138.818	85.569	232.978
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	9.355	3.889	917	14.161
Pinigai ir jų ekvivalentai	5.567			5.567
Finansinis turtas iš viso	23.513	142.707	86.486	252.706
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(88.863)	(37.098)	(20.182)	(146.144)
Finansiniai įsipareigojimai				-
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(7.361)			(7.361)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(96.224)	(37.098)	(20.182)	(146.144)
Grynoji pozicija 2018 m. gruodžio 31 d.	(72.711)	105.609	66.304	99.201

17 lentelė. Finansiniai srautai pagal terminus

Bendrovės investicinis portfelis yra diversifikuotas: investuojama į skirtingo termino finansines priemones, atsižvelgiant į numatomus išmokėjimus, taip siekiant subalansuoti finansinius srautus. Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis, kuriame laikomos likvidžios finansinės priemonės, kurios galėtų būti likviduotos esant nenumatytiems išmokėjimams.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai, apskaičiuota pagal Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 260 straipsnio 2 dalį, yra lygi 3.065 tūkst. eurų. 2018 metų pabaigoje ši suma sudarė 3.220 tūkst. eurų.

C.5. Operacinė rizika

C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika

Operacinė rizika – nuostolių rizika, atsirandanti dėl netinkamų arba klaidingų vidaus procesų, darbuotojų, sistemų ar išorės veiksnių. Bendrovėje operacinė rizika valdoma atsižvelgiant į rizikų apetitą ir vadovaujantis Rizikų valdymo strategijos reikalavimais. Išskiriamos tokios operacinės rizikos subkategorijos:

- Saugumo rizika – rizika patirti nuostolius, kurie atsiranda priėmus neveiksmingus ar netinkamus verslo saugumo sprendimus dėl apsaugos nuo netinkamų žmogaus atliekamų veiksmų, išorinių veiksnių ar veiklos, kuria pažeidžiami įstatymai;
- Teisinė rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius nesilaikant galiojančių įstatymų, vidaus taisyklių ar sutartinių įsipareigojimų, kai tokie pažeidimai gali atsirasti netinkamai arba pavėluotai įdiegus teisės aktus arba neteisingai aiškinant jų nuostatas;
- Žmogiškųjų išteklių (žmonių) rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl nepakankamos ar neveiksmingos personalo politikos, žmogiškųjų klaidų, įskaitant netinkamai sukurtus procesus ar netinkamą jų įgyvendinimą;
- IT sistemos rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl taikomų informacinių technologijų, kurios neatitinka verslo reikalavimų, neužtikrina tinkamo duomenų vientisumo, konfidencialumo, atpažinimo, atskaitingumo, autentiškumo, patikimumo ir prieinamumo, arba kurios buvo netinkamai įdiegtos arba neveikia taip, kaip numatyta.

C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Operacinės rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta operacinės rizikos incidentų ir rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Operacinės rizikos valdymas yra ypač susijęs su:

- darbuotojų veikla;
- darbuotojų kvalifikacija ir jos ugdymu pagal Bendrovės poreikius;
- darbuotojų, klientų ir kitų asmenų nusikalstamos veiklos prieš Bendrovę prevencija;
- Bendrovės fizine ir IT sauga;
- procesų valdymo rizika:
 - klientų, produktų ir verslo praktika – nuostoliai, atsirandantys neplanuotai praleidus užduotis; atskiriems klientams netinkamai atlikus jų pareigas (įskaitant reikalavimus būti sąžiningais ir atsakingais); dėl produkto pobūdžio ar struktūros (t. y. netinkamai sukurti produktai, neįgyvendintos procedūros ir t.t.);
 - transakcijų vykdymas, parodymas ir procesų valdymas – nuostoliai, patirti dėl klaidų vykdant sandorius ar valdant procesus, susijusius su santykiais su rangovais ir tiekėjais.

Rizika, atsirandanti dėl trečiųjų šalių teikiamų paslaugų (užsakomųjų paslaugų), ypač, kai tokios paslaugos yra labai svarbios Bendrovės veiklai.

Operacinė rizika nustatoma:

- renkant ir analizuojant informaciją apie operacinės rizikos incidentus ir jų atsiradimo priežastis. Visi incidentai turi būti registruojami, privalomai nurodant incidento datą, pateikiant jo trumpą aprašą, nurodant jo trukmę, padalinio, kuriame įvyko incidentas, pavadinimą, incidento priežastis, įskaitant ryšį su kitomis rizikos rūšimis, dėl incidento patirtus faktinius ir potencialius nuostolius, laiką incidento padariniams šalinti, taikomus incidento valdymo veiksmus, kitą svarbią informaciją;
- padaliniais pildant įsivertinimo anketas, siekiant nustatyti potencialius operacinės rizikos incidentus.

Operacinė rizika vertinama ir matuojama:

- nustatant įvykusio operacinės rizikos incidento poveikį;
- įvertinant potencialių operacinės rizikos incidentų, kurie gali įvykti Bendrovės veikloje, poveikį.

Bendrovė stebi šiuos pagrindinius operacinės rizikos rodiklius (KRI):

- Personalo kaitos rodiklį;
- Svarbiausių informacinių technologijų sistemų sutrikimų skaičių;
- Operacinės rizikos incidentų skaičių ir sumą;
- Saugos incidentų skaičių;
- Skundų skaičių.

Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas pagrindinių sistemų sutrikimų analizei, kaupiama informacija, analizuojamos priežastys ir sudaromi rizikos mažinimo veiksmai. Tuo tikslu yra stebimas pagrindinių sistemų pasiekiamumo rodiklis. Pažymėtina, kad metų eigoje nebuvo sistemų kritinių prastovų.

Eilė rodiklių yra skirta identifikuoti bei įsivertinti rizikas Bendrovės procesuose - apskaitos, pardavimų, draudimo rizikos vertinimo, žaizdų reguliavimo, projektų valdymo, veiklos tęstinumo užtikrinimo, personalo rizikos ir kt.

Tokia sistema padeda įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius, taip pat veiksniai, kurie gali daryti įtaką Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Tikrinama, ar operacinės rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino operacinės rizikos lygio. Reikšmingos operacinės rizikos nurodomos rizikų žemėlapyje ir aptariamos Bendrovės Valdyboje.

Be operacinės rizikos rodiklių, Bendrovėje stebimas ir mokumo kapitalo reikalavimas operacinei rizikai. Lentelėje apačioje pateikiamas operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas:

Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas	2019	2018
Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas	7.796	7.364

18 lentelė. Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas

Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas keitėsi dėl padidėjusių verslo apimčių.

2020 m. kovo 11 d. Pasaulinė sveikatos organizacija koronaviruso (toliau – COVID-19) protrūkį paskelbė pandemija, o Lietuvos Vyriausybė nuo 2020 m. kovo 16 d. visoje šalyje paskelbė karantiną. Reaguodamos į galimai rimtą COVID-19 grėsmę visuomenės sveikatai, Lietuvos Vyriausybės institucijos ėmėsi priemonių protrūkiui sustabdyti – buvo apribotas žmonių judėjimas tarp šalių, apribotas užsieniečių patekimas į šalį ir „uždaryti“ tam tikri ekonominiai sektoriai.

Platesnis šių įvykių poveikis apima:

- verslo operacijų ir ekonominės veiklos Lietuvoje sutrikdymą ir platesnį poveikį tiekimo grandinėms tiek iš tiekėjų, tiek iš vartotojų pusės;
- reikšmingą verslo tam tikruose sektoriuose sutrikdymą tiek Lietuvoje, tiek rinkose, kurios labai priklauso nuo užsienio tiekimo grandinės, taip pat į eksportą orientuoto ir labai nuo užsienio rinkų priklausomo verslo sutrikdymą; paveikti sektoriai, be kitų, apima prekybos ir transporto sektorių, kelionių ir turizmo, pramogų, gamybos, statybų, mažmeninės prekybos, švietimo ir finansų sektorių;
- pastebimą laikiną nebūtiną svarbos prekių ir paslaugų paklausos sumažėjimą;
- ekonominio netikrumo padidėjimą, kas reiškia didesnį turto kainų ir valiutų kursų svyravimą.

Bendrovė veikia ne gyvybės draudimo sektoriuje, kurio COVID-19 protrūkis reikšmingai nepaveikė. Ataskaitos rengimo metu buvo pastebima neigiama įtaka pardavimams, tačiau Bendrovės veikla liko nesutrikdyta. Paskelbus karantiną, Bendrovė įgyvendino priemones, apimančias prevencinius veiksmus siekiant užtikrinti darbuotojų saugą ir nepertraukiamą klientų aptarnavimą – tai užtikrinta sėkmingai įgyvendinus darbo iš namų programą rotacijos pagrindu didelei administracijos darbuotojų grupei ir darbuotojams iš pardavimų bei žalių struktūrinių padalinių.

Ataskaitos skelbimo metu Bendrovė nebuvo identifikavusi reikšmingų operacinės veiklos sutrikimų, buvo užtikrintas visų pagrindinių Bendrovės funkcijų nepertraukiamas veikimas.

C.6. Kita reikšminga rizika

Bendrovėje prie kitų reikšmingų rizikų priskiriamos reputacinė bei strateginė rizikos.

Reputacinė rizika – tai rizika, kad Bendrovės reputacija gali blogėti veikiamą darbų sutrikimų atsiradimo, sistemos saugumo pažeidimų, negebėjimo išspręsti problemų, susijusių su klientais.

Strateginė rizika – tai rizika, kad strateginiai Bendrovės tikslai, verslo strategijos ir išteklių naudojimas gali būti nesuderinti tarpusavyje.

Reputacijos ir strateginė rizikų valdymas įgyvendintas naudojant rizikos žemėlapi, kuris skirtas rizikoms nustatyti bei parengti tokių rizikų valdymo ir stebėsenos veiksmų planus. Strateginė rizika gali padidėti, jeigu vyriausybė nuspręs pakeisti mokesčių sistemą ar atsirastų kitos aplinkybės, reikšmingai įtakojančios strategijos įgyvendinimą. Tokiu atveju reikėtų peržvelgti visą Bendrovės strategiją. Kita strateginė rizika – nesugebėjimas įvykdyti tokių strateginių planų kaip Bendrovės pelningumas ilguoju laikotarpiu. Reputacinė rizika yra svarbi Bendrovei, todėl didelis dėmesys skiriamas paslaugų gerinimui ir klientų aptarnavimui.

Išorinės rizikos apibrėžiamos kaip sąlygos, situacijos ar tendencijos, kurios gali turėti įtakos Bendrovės finansiniam pajėgumui, konkurencinei padėčiai ar reputacijai per apibrėžtą ateities laikotarpį ir kurių realizavimosi tikimybę ir poveikį Bendrovė siekia suprasti ir kiekybiškai įvertinti. Išorinės rizikos yra valdomos naudojant išorinių rizikų žemėlapi, kuris taip pat ne rečiau kaip kas ketvirtį aptariamas ir peržiūrimas Bendrovės Valdyboje.

C.7. Kita informacija

C.7.1. Nebalansiniai straipsniai

2019 metų pabaigai Bendrovė nebalansinių straipsnių, kurie būtų vertinami Mokumo II ataskaitose, neturėjo.

C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą galimiems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikomas įvairių tipų rizikoms ir siekia įvertinti:

- Su Bendrovės veikla susijusią riziką, užtikrinti tinkamą jos valdymo procesą;

- Ar Bendrovės kapitalas ir jo paskirstymas užtikrina pakankamą rizikos padengimą galimų įvykių atveju;
- Ar Bendrovė galės įgyvendinti strateginiuose planuose numatytus tikslus.

Atlikdama testavimą Bendrovė naudoja jautrumo analizę, scenarijaus analizę ir/arba atvirkštinį testavimą. Scenarijai testavimui nepalankiausiomis sąlygomis sudaromi taip, kad apimtų skirtingų rizikų kategorijų įvykius, ir vertinami atsižvelgiant į tiesioginius ir netiesioginius veiksmus.

Jautrumo testai ir scenarijaus analizės atliekamos vadovaujantis prielaida, kad rizikos veiksnio pokytis realizuojamas visa apimtimi paskutinę laikotarpio, kuriam buvo taikomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, dieną ir vertinamas tiesioginis šokų poveikis Bendrovės finansinei padėčiai (įsipareigojimų padidėjimas, turto sumažėjimas ar tiesioginis poveikis nuosavoms lėšoms). 2019 metais testavimas nepalankiausiomis sąlygomis buvo atliktas remiantis 2019 m. rugsėjo 30 d. duomenimis.

Standartiniai jautrumo testai taikomi palūkanų normos, nuosavybės vertybinių popierių, kredito (perdraudiko įsipareigojimų nevykdymo ir turto koncentracijos), techninių atidėjinių nuostolingumo padidėjimui ir kitoms rizikoms. 2019 metais Bendrovės atliktų jautrumo testų rezultatai, rodantys įtaką Bendrovės mokumo koeficientui pateikiami lentelėje:

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p.p.
Palūkanų normos rizika (+100 bp)	Rinkos rizika	(13)
Palūkanų normos rizika (-100 bp)	Rinkos rizika	(4)
Akcijų kainų kritimas 50%	Rinkos rizika	(10)
Nekilnojamo turto kainų kritimas 30%	Rinkos rizika	(10)
Vyriausybės skolos vertybinių popierių rizika	Rinkos rizika	(20)
Nuostolingumo rodiklio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(26)
Neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(20)
Mirtingumo tikimybės sumažėjimas 20%	Draudimo rizika	(5)
Didžiausio perdraudiko kredito reitingo sumažinimas per 1 kredito kokybės žingsnį	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(11)
Dviejų didžiausių emitentų su žemiausiu kredito reitingu bankrotas	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(34)

19 lentelė. Jautrumo testų analizės rezultatai.

2019 metais atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis buvo nagrinėti šie scenarijai:

- Katastrofinis scenarijus (audra ir potvynis) – nagrinėtas scenarijus, kuomet dėl dviejų vėjo audrų ir potvynių, įvykusių per dvi savaites, patiriamos reikšmingos žalos.
- Katastrofinis scenarijus – nagrinėtas scenarijus, kuomet per metus Bendrovė patiria 5 dideles žalas.
- Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus – scenarijus nagrinėja įtaką Bendrovės mokumo būklei įvykus 2 didžiausioms tikėtinioms žaloms iš Bendrovės draudimo portfelio.
- Palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus.
- Palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus.
- Ekonominis scenarijus – scenarijus nagrinėja ekonominio nuosmukio situaciją, kurios metu krenta investicinio portfelio vertė. Scenarijus taip pat įvertina techninių atidėjinių padidėjimą dėl žalių infliacijos.
- Operacinės rizikos scenarijus – scenarijus nagrinėjo įtaką Bendrovės mokumo situacijai, tuo atveju jei Bendrovė gautų 2 proc. ankstesnių finansinių metų bendros metinės apyvartos baudą dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimo.

Scenarijų analizės rezultatai apskaičiuoti naudojant 2019 m. rugsėjo 30 d. duomenis ir parodo įtaką Bendrovės mokumo koeficientui. Rezultatai pateikiami lentelėje apačioje.

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p. p.
Katastrofinis scenarijus (audra ir potvynis)	Draudimo rizika	(15)
Katastrofinis scenarijus	Draudimo rizika	(15)
Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus	Draudimo rizika	(41)
Palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(35)
Palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(24)
Ekonominis scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(49)
Operacinės rizikos scenarijus	Operacinė rizika	(8)

20 lentelė. Scenarijų analizės rezultatai.

Nepalankiausio scenarijaus rezultatų analizė parodė, kad didžiausią įtaką Bendrovei turėtų ekonominis scenarijus. Net ir nepalankiausio scenarijaus atveju Bendrovės mokumo koeficientas išliktų virš 100 proc. ir tenkintų Mokumas II direktyvos reikalavimus.

D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS

Vadovaujantis Mokumo II reikalavimais Bendrovė turtą ir įsipareigojimus Mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsieisti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turtą ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimo savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

Pagal numatytąjį vertinimo metodą draudimo ir perdraudimo įmonės turtą ir įsipareigojimus vertina naudojamos to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turtą ir įsipareigojimus vertina naudodama atsižvelgiant į skirtumus patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje. Patikslinimai atspindi turtui ar įsipareigojimams būdingus veiksnius (būklę, vietą, įvesties duomenų mastą ar pačių rinkų, kuriose stebimi įvesties duomenys, mastą).

Bendrovė naudoja kotiruojamas rinkos kainas remdamasi aktyvioms rinkoms skirtais kriterijais. Jei kriterijai netenkinami, taikomi alternatyvūs vertinimo metodai, kuriuos naudojant daugiau naudojami rinkos įvesties duomenys.

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama:

- rinkos metodu - naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės;
- pajamų metodu, pagal kurį būsimos sumos (pvz., pinigų srautai, pajamos arba išlaidos), perskaičiuojamos į vieną dabartinę sumą, traktuojamą tikrąja verte;
- išlaidų metodu, kuris atspindi sumą, kurios reikėtų turto naudojimo pajėgumui pakeisti.

D.1. Turtas

Toliau aprašomos pagrindinės Mokumo balansinės ataskaitos turto grupės.

D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos, visiškai ar iš dalies apimančios laikotarpis po balanso datos, susijusios su draudimo įmokomis, kurios bus įgytos vėlesniais laikotarpiais. Finansinėje atskaitomybėje įmonė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams, prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos Mokumo tikslais yra įvertinamos nuliui.

Finansinėje atskaitomybėje Bendrovės nematerialų turtą sudaro kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga bei licencijos. Nematerialusis turtas Mokumo II tikslais vertinamas nuliui.

D.1.2 Atidėtieji mokesčiai

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins mokesstinį pelną, o atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins mokesstinį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei mokesčiniam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai mokesčio pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins mokesčinį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki atskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi atskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumo II finansinėje atskaitomybėje atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynjojo skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumo II finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Atidėtojo

pelno mokesčio turtas ar įsipareigojimai yra pripažįstami visiems apskaičiuotiems skirtumams tarp balansinių straipsnių mokumo ir finansinėse ataskaitose.

D.1.3. Nekilnojamas ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms

Mokumo vertinimo tikslais pastatai ir statiniai apskaitomi tikrąja verte. Vadovaujantis Bendrovėje taikoma politika Mokumo tikslams nekilnojamo turto vertinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus arba atsiradus reikšmingo vertės pasikeitimo požymiams.

Kitam ilgalaikiam turtui Bendrovė priskiria transporto priemones ir Mokumo tikslais pripažįsta šį turtą pagal tarptautinius apskaitos standartus, nes laiko, kad pagal tarptautinius apskaitos standartus pripažinto kito ilgalaikio turto vertė atspindi transporto priemonių tikrąją vertę.

Materialaus turto dalis, kaip baldai ir įrengimai turi vertę verslui, tačiau jų pardavimo vertė yra nereikšminga, ir jie negali būti naudojami padengti draudimo nuostolius. Mokumo tikslais jie neįtraukiami į turimą kapitalą.

D.1.4. Investicijos

D. 1.4.1. Nekilnojamas turtas (kitas, nei laikomas nuosavoms reikmėms)

Investicinis turtas yra nekilnojamas turtas, laikomas uždirbti nuomos pajamas ir / arba pelną iš turto vertės padidėjimo, ir yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). Investicinis turtas pastarąjį kartą perkainotas 2019 m. pabaigoje.

D. 1.4.2. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones neturėjo.

D. 1.4.3. Akcijos

Akcijų biržose kotiruojamos akcijos yra apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma pagal uždarymo kainas aktyvioje rinkoje.

D. 1.4.4. Skolos vertybiniai popieriai

Pagal Bendrovės verslo modelį investicijos į skolos vertybinius popierius yra traktuojamos kaip laikomos neapibrėžtą laikotarpį siekiant gauti palūkanų pajamas su galimybe būti parduotoms esant poreikiui palaikyti likvidumą, keičiantis palūkanų normalai, užsienio valiutų keitimo kursui, kainai ar atsiradus kitoms aplinkybėms, kurias Bendrovė laikytų skatinančiomis tokių vertybinių popierių pardavimą. Tokios obligacijos yra apskaitomos tikrąja verte, o pelnas arba nuostoliai iki finansinio turto realizavimo apskaitomi perkainojimo rezerve nuosavame kapitale.

D. 1.4.5. Investiciniai fondai

Investicijos į investicinių fondų vienetus Mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte. Mokumo tikslais visi investiciniai fondai vertinami skaidrumo metodu kaip Kolektyvinio investavimo subjektai.

D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos

Vykdydama įprastą veiklą, Bendrovė persidraudžia siekdama apriboti galimus grynuosius nuostolius per rizikos sumažinimą. Turtas, įsipareigojimai ir pajamos bei sąnaudos pagal perduoto perdraudimo sutartis pateikiami atskirai nuo susijusio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pagal susijusias draudimo sutartis, nes perdraudimo susitarimai neatleidžia Bendrovės nuo jos tiesioginių įsipareigojimų draudėjams.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo įmonių atgautinas sumas, susijusias su draudimo išmokomis. Mokumo vertinimo tikslais perdraudimo gautinos sumos sumažinamos pagal reitingus apskaičiuotu įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įverčiu.

D. 1.6. Gautinos sumos

D. 1.6.1. Draudimo veiklos gautinos sumos

Mokumo tikslais draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos / perklasifikuojamos ir vertinamos įmokų tiksliausiam įvertyje. Tikėtinas atgauti regresas, įvertinamas numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje, yra reklasifikuojamas iš turto straipsnių ir vertinamas išmokų tiksliausiam įvertyje. Detaliau apie draudėjų nepareikalautų sumų ir regreso vertinimą žr. D.2.1 dalyje "Techniniai atidėjiniai".

Kitos gautinos sumos apima kito turto (neaprašyto aukščiau) sumas: einamųjų mokesčių turtą, išankstinius apmokėjimus ir kitą turtą. Būsimojo laikotarpio sąnaudos, susijusios su informacinėmis technologijomis, ir kitas ekonominės naudos neduodantis turtas yra eliminuojami ir Mokumo tikslais vertinami nuliui.

D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pirminis terminas yra trys mėnesiai arba mažiau.

D. 2. Įsipareigojimai

D. 2.1. Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra viena svarbiausių Mokumas II balanso dalių. Bruto atidėjiniai atspindi dalį Bendrovės draudimo įsipareigojimų, o perdraudimo atidėjiniai (atgautinos sumos pagal perdraudimo sutartis) sudaro dalį Bendrovės turto. Kadangi Mokumas II techninius atidėjinius apibrėžia kaip sumą, kurią draudimo ar perdraudimo įmonė turėtų mokėti, jei ji tiesiogiai perduotų savo sutartines teises ir įsipareigojimus kitai įmonei, Bendrovės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai.

Bendrovė, skaičiuodama tiksliausius įverčius, segmentuoja draudimo įsipareigojimus į homogeniškas rizikos grupes. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo praneštos, bet dar nesureguliuotos anuitetų žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami medicininių išlaidų draudimo rūšiai, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – pajamų apsaugos draudimo rūšiai. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimų, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Bendrovės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Lentelėje apačioje pateikiami tiksliausio įverčio ir rizikos maržos pasiskirstymai pagal draudimo rūšis:

Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis, tūkst. Eur	Tiksliausias įvertis (bruto)	Rizikos marža	Techniniai atidėjiniai	Tiksliausias įvertis (perdraudimas)
(1) Medicininių išlaidų draudimas	3.310	227	3.537	(4)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	2.158	612	2.770	(16)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	83.073	5.701	88.774	3.459
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	22.294	3.517	25.811	286
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	544	110	654	77
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	24.314	2.543	26.856	4.494
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	7.812	634	8.446	401
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	2.589	217	2.806	762
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	575	166	742	463
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	15.420	206	15.626	806
Iš viso:	162.089	13.933	176.022	10.729

21 lentelė. Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis

Kaip matome iš 21 lentelės, didžioji dalis Bendrovės atidėjinių yra sukoncentruota motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, kito transporto priemonių draudimo bei draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, rūšyse.

Detalesnė techninių atidėjinių informacija pateikta priedo S.12.01.02 ir S.17.01.02 formose.

D. 2.2. Tiksliausias įvertis

Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą.

Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomų išmokų atidėjiniui ir įmokų atidėjiniui. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat įvertinamas atskirai numatomų išmokų ir įmokų atidėjiniams.

Vertinant Bendrovės techninius atidėjinius pereinamojo laikotarpio priemonės, palūkanų normų ekstrapoliacija, suderinimo ir svyravimo korekcijos yra netaikomos.

D.2.2.1. Numatomų išmokų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalos įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Vertindama numatomų išmokų tiksliausią įvertį Bendrovė kaip atspirties tašką ima finansinių ataskaitų numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį. Jis yra apskaičiuojamas naudojant Chain-Ladder, Bornhuetter-Ferguson (BF), nuostolingumo ir vidutinės žalos metodus. Nuostolingumas BF metodui yra išvedamas naudojant dažnį, vidutinę žalą ir vidutinę įmoką atsižvelgiant į sezoniškumo faktorių, taigi apima visus išvardintus metodus. Todėl jis yra laikomas patikimiausiu ir naudojamas daugumoje homogeniškų rizikų grupių.

Pagrindiniai kriterijai metodų pasirinkimui yra turima patirtis vykdant konkrečią draudimo rūšį ir istorinių duomenų pakankumas. Pradedant vykdyti draudimo rūšies veiklą praktiškai visada yra naudojamas nuostolingumo metodas, vėliau pereinama prie BF metodo taikant nuostolingumo prielaidą, o turint pakankamai duomenų nuostolingumas yra išvedamas iš įvykių dažnio, vidutinės žalos ir vidutinės įmokos duomenų. Taikomi metodai, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Nuostolingumo metodas Lietuvoje yra taikomas tik laidavimo, tarptautinių vežėjų, bendrosios civilinės atsakomybės, statybų civilinės atsakomybės ir geležinkelių transporto priemonių draudimo bei jų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms. Estijoje nuostolingumo metodas taikytas laidavimo, statybos visų rizikų, krovinių, mokėjimų apsaugos, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, komercinio turto, įrenginių ir mašinų, bendrosios bei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms.

Žalų sureguliuavimo sąnaudų dalis ir numatomas atgauti regresas yra apskaičiuojami kaip procentai nuo patirtų žalų.

Investicijų kaštai yra apskaičiuojami taikant investicijų kaštų procentą.

Binarinių įvykių, kurie pasižymi itin maža įvykio tikimybe ir nėra atspindėti turimuose duomenyse, įtaka Bendrovės lygyje nėra reikšminga ir yra įvertinama nustatant galimą įvairių scenarijų įtaką numatomų išmokų techniniam atidėjiniui.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui yra šios:

- žalų vystymasis,
- įvykio dažnis ir vidutinė žala,
- regreso atgavimo procentas,
- žalų sureguliuavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Bendrovės pinigų srautai numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinės numatomų išmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai nesikeitė.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys, bruto	Numatomų išmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	1.515	1.534	(19)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	1.144	1.155	(10)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	57.932	58.462	(531)
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	8.623	8.755	(132)
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	544	551	(7)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	16.393	16.616	(223)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	6.394	6.574	(179)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.407	1.557	(150)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-

(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	907	978	(71)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	16.469	15.420	1.049
Iš viso:	111.329	111.602	(274)

22 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- binarinių įvykių (angl. binary events) įtaka,
- investicijų kaštai,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami binarinių įvykių įtaka ir papildomai įvertinamais investicijų kaštais skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo vertinant ilgus trukmės įsipareigojimų numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi tik besikeičiantis diskontavimo efektas anuitetų klasėje.

Numatomų išmokų tiksliausio įverčio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Priedo S.19.01.21 formoje papildomai pateikiama informacija apie bruto išmokėtų išmokų ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio vystymąsi.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio. Jo apskaičiavimo metodika yra analogiška bruto atidėjiniui, tik taikoma perdraudimo sutarčių atžvilgiu. Su numatomų išmokų atidėjimais susiję pinigų srautai apima kompensacijos mokėjimus, susijusius su reikalavimais, kurie yra įtraukti į Bendrovės bruto numatomų išmokų atidėjinius. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Gauti pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Lentelėje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	-	-	-
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-	-	-
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	3.617	3.490	127
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	313	300	13
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	84	84	(0)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	4.955	4.968	(13)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	401	402	(1)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	662	664	(2)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	443	444	(1)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	971	806	165
Iš viso:	11.446	11.158	288

23 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami patikslinimo dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo įvertinimu, skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami vertinant ilgos trukmės įsipareigojimus dėl pinigų srautų diskontavimo skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi.

Kadangi perdraudikai, su kuriais Bendrovė bendradarbiauja turi aukštus kredito reitingus, patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo yra nedidelis. Diskontavimo efekto įtaka taip pat yra nedidelė dėl palyginti trumpos perdraudimo įsipareigojimų trukmės ir žemų nerizikingų palūkanų normų.

D. 2.2.2. Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais žalų įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sutarčiai. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir įmokas.

Bendrovė naudoja perkeltų įmokų techninį atidėjinį kaip įmokų bazę galiojančių sutarčių neuždirbtai daliai. Įmokų tiksliausias įvertis gaunamas žemiau įvardintų prielaidų procentus pritaikius įmokų bazei, iš balanso perkėlus pinigų srautus, susijusius su nepareikalautomis draudimo gautinomis/mokėtinomis sumomis ir atlikus gautų pinigų srautų diskontavimą nustatant dabartinę jų vertę.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos įmokų tiksliausiam įverčiui:

- įvykio dažnis ir vidutinė žala, naudojami nuostolingumo nustatymui,
- regreso atgavimo procentas,
- perdraudimo žalų procentas,
- perdraudimo įmokų procentas,
- administravimo kaštų procentas,
- žalų sureguliuojimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- būsimo įmokų nutraukimo procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Būsimo įmokų nutraukimo procentas išvedamas naudojant istorinius Bendrovės įmokų duomenis. Istoriniai procentai apskaičiuojami kaip santykis tarp per laikotarpį nutrauktų įmokų ir perkeltų įmokų techninio atidėjinio laikotarpio pradžios datai. Galutiniam prielaidos nustatymui naudojama kelerių metų istorija ir parenkamas vidutinis įmokų nutraukimo procentas. Jei pastebimas įmokų nutraukimo procento didėjimas ar mažėjimas, į tai yra atsižvelgiama parenkant galutinį būsimo įmokų nutraukimo procentą.

Bendrovės pinigų srautai įmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinių įmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeičia.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, bruto	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	3.168	1.776	1.392
(2) Pajamų apsaugos draudimas	6.589	1.003	5.586
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	40.295	24.611	15.685
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	39.608	13.539	26.069
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	336	(7)	343
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	31.418	7.697	23.720
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2.987	1.238	1.748
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	659	1.032	(373)

(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1.060	(403)	1.463
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	126.120	50.487	75.634

24 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perkeltų įmokų techninis atidėjinys nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtą įmokų dalį, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia yra pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- gavus draudimo įmokas papildomai įvertinamos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja,
- įvertinamas būsimas įmokų nutraukimas atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal Bendrovės istorinius duomenis,
- įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas žalos, įskaičiuojant binarinių įvykių įtaką, tikėtinas regreso sumas, būsimums žalų suregulavimo, administravimo ir investicijų kaštus,
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeltami pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis draudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Kaip ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio atveju įmokų techninio atidėjinio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto įmokų tiksliausio įverčio. Su įmokų atidėjiniais susiję pinigų srautai apima perdraudikų kompensacijos mokėjimus, susijusius su būsima galiojančių Bendrovės sutarčių įvykiais, bei būsimums Bendrovės mokėjimus perdraudikams, susijusius su jau galiojančiomis Bendrovės sutartimis. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Gauti pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	0	(4)	4
(2) Pajamų apsaugos draudimas	0	(16)	16
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	159	(31)	191
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	32	(14)	46
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	(0)	(6)	6
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	125	(474)	600
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	96	(1)	97
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	119	98	21
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	288	19	269
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	819	(430)	1.249

25 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninis atidėjiny nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas perdraudimo įmokas, o atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia bus pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis perdraudimo sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas perdraudimo žalias,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina papildomus perdraudimo kaštus dėl perdraudimo programų atnaujinimo,
- iš balanso į atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis perdraudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina patikslinimą dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Perdraudimo programų atnaujinimas yra būsimas valdymo veiksmas, numatytas Bendrovės perdraudimo politikoje, ir yra naudojamas kaip prielaida atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavime.

D. 2.3. Rizikos marža

Rizikos marža užtikrina, jog techniniai atidėjiniai būtų lygūs sumai, kurios draudimo ir perdraudimo įmonės galėtų reikalauti, siekdamos perimti ir įvykdyti draudimo bei perdraudimo įsipareigojimus. Bendrovė rizikos maržai skaičiuoti naudoja techninių atidėjinių vertinimo gairėse, rizikos maržos apskaičiavimo metodų hierarchijoje (62-oji gairė), 1.113 punkte aprašytą antrąjį metodą, pagal kurį būsimi mokumo kapitalo reikalavimai kiekvienų metų pabaigos datoms skaičiuojami pagal tiksliausio įverčio mažėjimo proporcijas. Rizikos maržos paskirstymas tarp draudimo rūšių atliekamas proporcingai mokumo kapitalo reikalavimui šioms draudimo rūšims ir yra pateikiamas 20 lentelėje.

D. 2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė

Remiantis Deleguotojo Reglamento 272 straipsnio 5 dalimi, aktuarinė funkcija pateikia techninių atidėjinių įverčio neapibrėžtumo šaltinių ir lygio analizę.

Neapibrėžtumo šaltiniai Bendrovėje yra grupuojami pagal šias penkias kategorijas – procesų, duomenų, modelių ir prielaidų, išorinės aplinkos bei reguliavimo. Tada kategorijos yra skaidomos detaliau į konkrečias sritis. Pagal jas kiekvieną ketvirtį yra vertinami neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos, kurie kartu su kitų funkcijų atstovais yra aptariami Rezervavimo komitete.

Neapibrėžtumo lygio vertinimas susideda iš įtakos ir kintamumo vertinimo atskirai rezervavimui, tiesiogiai susietam su numatomų išmokų techniniu atidėjiniu, ir kainodarai, glaudžiai susijusiai su įmokų atidėjiniu.

Iš atliktos kokybinės analizės galima daryti išvadą, jog didžiausiu rizikos lygiu techniniams atidėjiniams ataskaitos datai pasižymėjo užsienio žalos ir žalos asmeniui, didesnė negu planuota žalų infliacija ir anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

Kokybinė neapibrėžtumo analizė yra pagrindžiama kiekybine techninių atidėjinių jautrumo analize. Jautrumo analizę Bendrovė atlieka kartą per metus, siekdama įsivertinti galimų pokyčių poveikį. Ji padeda nustatyti sritis, kuriose rezervavimo specialistai turėtų atlikti išsamesnę techninių atidėjinių skaičiavimo analizę.

Kiekybiškai Bendrovė analizuoja tas pačias neapibrėžtumo šaltinių kategorijas ir sritis. Kiekvienai sričiai yra parenkami testavimo scenarijai, susiję su pagrindinėmis techninių atidėjinių skaičiavimo prielaidomis.

Bendrovės kiekybinės analizės rezultatai rodo, jog dauguma scenarijų turi įtaką tik daliai portfelio, arba techniniai atidėjiniai nėra tiems scenarijams jautrūs, todėl įtaka techniniams atidėjiniams Bendrovės lygyje nėra itin reikšminga, išskyrus žalų infliaciją, motorinių draudimo rūšių dažnį ir anuitetus pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

D. 2.5. Kiti įsipareigojimai

D. 2.5.1. Įsipareigojimai, susiję su draudimo, perdraudimo (persidraudimo) veikla ir kitos mokėtinos sumos

Su draudimo veikla susiję įsipareigojimai – draudimo įmonės įsipareigojimai, kurie susiformuoja vykdant draudimo, perdraudimo ir persidraudimo ar kitą ūkinę komercinę veiklą. Mokumo tikslais mokėtini komisiniai, susiję su eliminuotomis / perklasifikuotomis draudėjų gautinomis po ataskaitinės datos pareikalautomis sumomis (žr. D.1.6 dalį „Gautinos sumos: draudimo veiklos, perdraudimo ir kitos gautinos sumos“) yra eliminuojami, perklasifikuojami ir vertinami įmokų tiksliausiame įvertyje.

Perdraudimo įsipareigojimai apima perdraudimo įmonėms mokėtinas sumas, susijusias su įmokomis ir komisiniais. Perdraudimo atidėti komisiniai ir perdraudimo atidėtos įsigijimo sąnaudos Mokumo vertinimo tikslais yra eliminuojami ir vertinami nuliui.

Kitos mokėtinos sumos apima kitus Bendrovės įsipareigojimus darbuotojams ir klientams: sukauptus mokėtinus komisinius, su darbu susijusias išmokas darbuotojams, mokesčius įsipareigojimus ir kitas mokėtinas sumas.

D. 2.5.2. Įsipareigojimai – sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Sukauptos sąnaudos – sąnaudos, kurios patirtos šiuo ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, bet bus apmokėtos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Ateinančių laikotarpių pajamos – šiuo ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais gautos sumos, kurios pajamomis bus pripažintos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

D. 3. Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir MII skirtumų aprašymas

Toliau pateikiami skirtumai tarp Bendrovės finansinių ataskaitų, sudarytų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus turto ir įsipareigojimų straipsnių ir mokumo ataskaitų analogiškų straipsnių Mokumo ataskaitose. Skirtumai atsiranda tuose straipsniuose, kurie ataskaitose pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra vertinami kitais metodais, nei to reikalauja Mokumo taisyklės.

Mokumo balansinės ataskaitos turto ar įsipareigojimų straipsnis	Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais skirtumai		
	2019 suma, tūkst. Eur	2018 suma, tūkst. Eur	Paaiškinimai
Nematerialus turtas	(3.331)	(2.907)	Eliminuojama, nes tai nėra ekonominis turtas Mokumo II tikslais. Bendrovės nematerialų turtą sudarė kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga ir licencijos.
Pastatai ir statiniai	5.249	5.256	Bendrovės finansinėse ataskaitose pastatai ir statiniai yra vertinami amortizuota savikaina, Mokumas II ataskaitose – tikraja verte.
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	(22.711)	(20.904)	Neįtraukiamos į Mokumo II balansą. Bendrovė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir perdraudimo atidėtų įsigijimo sąnaudų (įsipareigojimuose) pokytį.
Draudėjų gautinos sumos	(52.833)	(48.333)	Draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos/reklasifikuojamos ir vertinamos įmokų tiksliausiame įvartyje. Be to, tikėtinas atgauti regresas, įvertinamas numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje, iš turto straipsnių yra eliminuojamas/reklasifikuojamas ir vertinamas numatomų išmokų tiksliausiame įvartyje.
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	(871)	(903)	Eliminuojama būsimųjų laikotarpių sąnaudų vertė.
Techniniai atidėjiniai, įskaitant perdraudimą	(63.355)	(64.131)	Techninių atidėjinių formavimas yra atskirai reglamentuojamas Mokumas II teisės aktais. Kadangi reikalavimai Mokumas II techninių atidėjinių formavimui pagal Deleguotojo Reglamento ir EIOPA Techninių atidėjinių vertinimo gaires reikšmingai skiriasi nuo techninių atidėjinių, naudojamų Finansinėje atskaitomybėje, sudarymo principų, iš esmės tai reiškia, jog vieni atidėjiniai yra pakeičiami kitais.
Įsipareigojimai, vertinami techniniuose atidėjiniuose	(9.333)	(8.851)	Kiti įsipareigojimai, perklasifikuoti į techninius atidėjinius.
Kitas turtas ir įsipareigojimai	(1.371)	(1.171)	Apima perdraudimo gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įvertį, kito ilgalaikio materialaus turto eliminavimą, įtraukiamos ir kitos išlaidos, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Detaliau šie turto vertinimai aprašyti šio dokumento D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“.
Atidėti mokesčiai	(169)	(603)	Detaliau aprašyta šio dokumento D.1.2 dalyje „Atidėti mokesčiai“.

26 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ir mokumo finansinių ataskaitų

E. KAPITALO VALDYMAS

E.1. Nuosavos lėšos

E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas

Bendrovės pagrindiniai kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti pakankamas lėšas Bendrovės įsipareigojimų klientams padengimui bei efektyviai valdyti kapitalą optimizuojant jo naudojimą. Bendrovė yra įdiegusi kapitalo valdymo politiką ir procesus, kurie užtikrina iškeltų kapitalo valdymo tikslų įgyvendinimą. Bendrovės kapitalo valdymo politika užtikrina reikalavimus kapitalo pozicijos vertinimui, valdymui, stebėsenai ir kontrolei bei atskaitomybei, tuo pačiu numato ir Bendrovės vadovybės veiksmų planą nenumatytų aplinkybių atveju. Bendrovė yra nusistačiusi pasiekti ir nuolat vykdyti mokumo reikalavimus, padengiančius prisiimamos rizikos, kylančios iš Bendrovės vykdomos veiklos, lygį.

Vadovaudamasi draudimo veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimais ir kapitalo valdymo politika, Bendrovė ruošia vidutinės trukmės kapitalo valdymo planą, kuris analizuoja esamą kapitalo poziciją, kapitalo elementų išleidimo ar išpirkimo ir prognozuojamų rezultatų įtaką Bendrovės kapitalo pozicijai. Prognozinis laikotarpis sutampa su verslui planuoti taikoma trijų metų laiko perspektyva.

Kapitalo valdymo procesą sudaro šie etapai:

- planavimas;
- organizavimas;
- stebėjimas;
- koreguojamieji veiksmai.

Kapitalo planavimas

Kapitalo planavimo etapo tikslas – nustatyti kapitalo tikslus ir apibrėžti veiksmus, kurių reikia imtis planavimo laikotarpiu. Kapitalo planavimo laikotarpis apima bent jau dabartinės Bendrovės strategijos laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 3 metai. Planuojant kapitalą atsižvelgiama į savo rizikos ir mokumo vertinimą. Analizuodama būsimą kapitalo poreikį Bendrovė vertina ir daro prielaidas planuojamuoju laikotarpiu dėl:

- tikėtino dividendų mokėjimo lygio;
- bet kokių planuojamų kapitalo emisijų;
- numatytų kapitalo priemonių išpirkimo terminų;
- kapitalo būklės poveikio kapitalo priemonių emisijai, išpirkimui ar grąžinimui;
- rezultatų paskirstymo.

Kapitalo organizavimas

Kapitalo organizavimo etapo tikslai:

- pasiekti mokumo koeficiento lygį apibrėžtą Bendrovės Rizikos apetito dokumente;
- užtikrinti, kad Bendrovė turi pakankamą kapitalo lygį pasiekti veiklos tikslus, numatytus Bendrovės strategijoje.

Bendrovė organizuoja kapitalo valdymą atsižvelgdama į:

- finansinio rezultato paskirstymą;
- kapitalo padidinimo ar sumažinimo poreikį;
- mokumo reikalavimų vykdymą.

Kapitalo stebėjimas

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį kapitalo pokyčių stebėjimo procesą, Bendrovėje įdiegtos sekančios kontrolės:

- išankstinio perspėjimo apie kapitalo pakankamumą kontrolės procesas:
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „geltoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite) arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „geltoną zoną“ per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas būdamas „geltonojoje zonoje“ pablogėja reikšmingai ar vadovaujantis prognozėmis gali pablogėti reikšmingai per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „raudoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite), arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „raudoną zoną“ per artimiausius 3 mėnesius, Bendrovės Valdyba turėtų per vieną mėnesį parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus per šešis mėnesius turi būti pasiekiamas „geltonos zonos“ mokumo koeficientas.
- Periodinis ataskaitų teikimas apie Kapitalo pakankamumą Bendrovės Valdybai, Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims;
- Periodinis kapitalo pozicijos pokyčių analizavimas ir aptarimas Bendrovės Kapitalo valdymo komitete.

Koreguojamieji veiksmai

Koreguojamųjų veiksmų pobūdis nustatomas atsižvelgiant į galimybę praktiškai taikyti priemones, laiką, reikalingą konkreitiems koreguojamiesiems veiksams įgyvendinti, nuosavų lėšų kokybę ir reputacijos riziką. Koreguojami veiksmai gali apimti nuosavų lėšų padidėjimo būdus arba rizikos mažinimo priemones. Siekiant padidinti nuosavų lėšų lygį Bendrovė gali:

- gauti subordinotąją skolą;

- atsisakyti arba laikinai sustabdyti priemonių, kurios gali būti priskiriamos nuosavoms lėšoms, išpirkimą, jeigu tokia galimybė numatyta pagal emisijos ar sutarties sąlygas;
- atsisakyti paskirstyti dalį ar visą pelną sumažindama mokėtinų dividendų sumą;
- atlikti mokėjimus papildomomis nuosavomis lėšomis pagal direktyvos Mokumas II 89 straipsnį;
- padidinti kapitalą, pvz., išleidžiant akcijas.

Siekiant sumažinti riziką gali būti taikomos tokios priemonės:

- rizikos vengimas – kai atsisakoma arba nustojama vykdyti riziką didinančią veiklą;
- rizikos perdavimas – dalis rizikos pozicijų perleidžiama trečiajai šaliai; tai nereiškia, kad taip pat perduodama atsakomybė už riziką - rizika ir toliau vertinama, vykdoma jos stebėseną, teikiamos ataskaitos, ypač dėl rizikos apetito;
- rizikos mažinimas – mažinama rizikos realizavimosi tikimybė ir ribojamas tokios rizikos poveikis;
- rizikos prisiėmimas – prisiimama rizika, vadovybė neturi galimybės atlikti kitų veiksmų, arba kai tokių veiksmų įgyvendinimo sąnaudos yra pernelyg didelės palyginus su gaunama nauda (tačiau rizika ir toliau reguliariai vertinama, vykdoma jos stebėseną ir teikiamos ataskaitos);
- įgyvendinamos priemonės, padedančios realizuoti kitus vadovybės veiksmus, nustatomos ribos, draudimo programos, nuolatinė draudimo veiklos peržiūra.

Pirmenybė skiriama veiksams, kuriais siekiama sumažinti Bendrovės prisiimamą riziką. Toliau pateikiama Bendrovės turimų nuosavų lėšų struktūra bei reikalavimai.

E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra

2019 metais pagrindiniai nuosavų lėšų struktūros pokyčiai daugiausia susiję su pelninga Bendrovės veikla bei grynojo turto vertinimu mokumo tikslais.

Atsižvelgiant į neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 pandemijos tolesniu vystymusi ir jos tikėtina įtaka ekonomikai, Bendrovė priėmė sprendimą nemokėti dividendų už 2019 metus, todėl visas 2019 m. uždirbtas pelnas skirtas Bendrovės kapitalo bazei stiprinti.

Informacija apie nuosavas lėšas pateikiama lentelėje apačioje bei Priedo S.23.01.01 lentelėje.

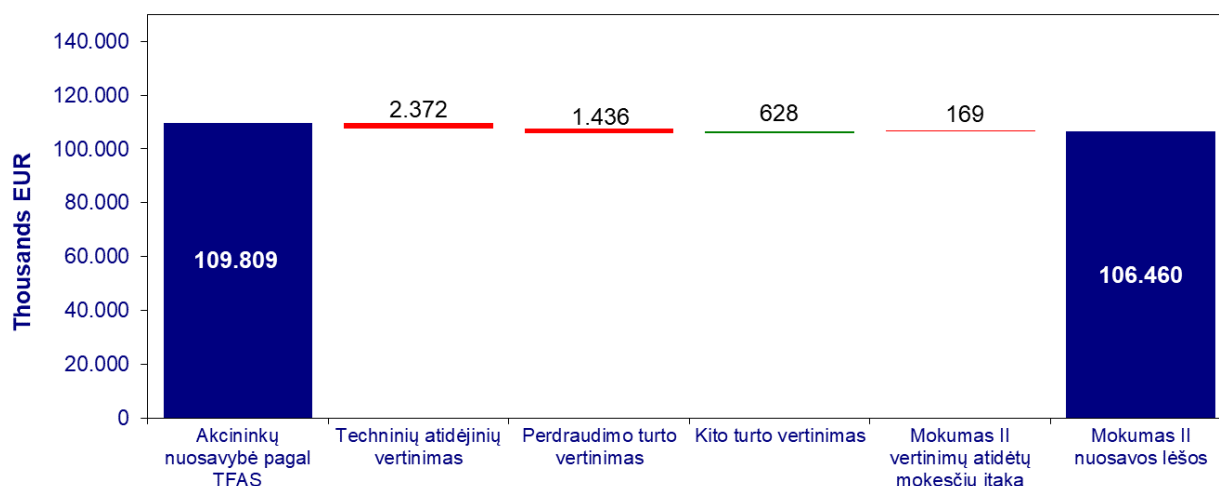
Nuosavos lėšos, tūkst. Eur	2019	2018	Pokytis
Akcinis kapitalas	11.665	11.665	-
Akcijų priedai	937	937	-
Kiti rezervai	97.738	82.559	15.179
Suderinimo rezervas	(3.180)	4.019	(7.199)
Numatomi dividendai	-	(8.470)	8.470
Atidėtųjų mokesčių turtas	(700)	(818)	118
Nuosavos lėšos	106.460	89.892	16.568

27 lentelė. Nuosavų lėšų struktūra

2019 metais Bendrovė uždirbo 21,5 mln. eurų grynojo pelno (lentelėje pateikiamas atitinkamai kitų rezervų ir atidėtųjų mokesčių turto dalyse). Kiti rezervai be praėjusių metų rezultato taip pat apima ankstesnių metų sukauptą nepaskirstytą pelną, rezervinį kapitalą finansinio turto perkainojimo rezervą. Kitų rezervų pokytis taip pat apima ir už 2018 metus išmokėtus 8.47 mln. eurų dividendus, kurie, įvertinus stiprią Bendrovės mokumo poziciją, buvo patvirtinti 2019 m. balandžio 18 d. vienintelio akcininko sprendimu.

Suderinimo rezervas atspindi Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais vertinimo pokyčius. 2019 metais didžiausia įtaka suderinimo rezervui buvo techninių atidėjinių ir nekilnojamo turto vertinimas (žr. detaliau D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“).

Toliau pateikiamas detalus įmonės finansinėse ataskaitose atvaizduoto nuosavo kapitalo ir mokumo tikslais apskaičiuoto įsipareigojimus viršijančio turto judėjimas. Detalūs Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčiai aprašyti D.3. dalyje.

7 grafikas. Skirtumai tarp nuosavo kapitalo Bendrovės finansinėse ataskaitose ir Mokumas II ataskaitose

2019 metų pabaigoje visos nuosavos lėšos priklausė 1 lygio kapitalui.

Bendrovė taiko tokius nuosavų lėšų tinkamumo įvertinimo reikalavimus:

- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę mokumo reikalaujamo kapitalo;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei trečdalis visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei 15 proc. mokumo reikalaujamo kapitalo;
- Subordinuota paskola neturi viršyti 20 proc. 1 lygio nuosavų lėšų.

Nuosavos lėšos, tūkst. Eur	2019	2018	Pokytis
1 lygio nuosavos lėšos	106.460	89.892	16.568
2 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
3 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
Mokumo II nuosavos lėšos	106.460	89.892	16.568
Nuosavos lėšos tinkamos mokumo kapitalo reikalavimui	106.460	89.892	16.568
Nuosavos lėšos tinkamos minimalaus kapitalo reikalavimui	106.460	89.892	16.568

28 lentelė. Nuosavos lėšos pagal lygius

Vertinant nuosavų lėšų tinkamumą, Minimalaus ir Mokumo kapitalo reikalavimų įvertinimui 3 lygio nuosavos lėšos, kurias Bendrovėje sudaro tik atidėtieji mokesčiai, nėra įtraukiamos skaičiuojant Minimalaus kapitalo reikalavimus. Bendrovė 2019 ir 2018 metais po turto ir įsipareigojimų vertinimo mokumo tikslais turėjo atidėtųjų mokesčių įsipareigojimą, kuris mažino 1 lygio nuosavas lėšas.

Bendrovė neturi nuosavų lėšų tinkamumo ar kitokių apribojimų.

E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas vertinamas pagal standartinę formulę.

Lentelėje apačioje pateikiami Bendrovės mokumo kapitalo reikalavimo (SCR) ir minimalaus kapitalo reikalavimo (MCR) mokumo koeficientai ataskaitinei datai.

Tūkst. Eur	SCR	MCR
Nuosavos lėšos	106.460	106.460
Tinkamos nuosavos lėšos	106.460	106.460
Mokumo kapitalo reikalavimas	65.442	29.449
Perviršis / trūkumas	41.019	77.012
Mokumo koeficientas	163%	362%

29 lentelė. Bendrovės mokumo koeficientai

Bendrovės SCR mokumo koeficientas ataskaitinei datai buvo lygus 163% (2018 metais – 150%), MCR mokumo koeficientas siekė 362%. Taigi, Bendrovė išlieka gerai kapitalizuota draudimo įmone ir dėl galimos COVID-19 įtakos per 2019 metus netgi sustiprino kapitalo bazę.

E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas

Lentelėje apačioje bei Priedo S.25.01.21 lentelėje pateikiamas Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius:

Tūkst. Eur	2019	2018	Pokytis
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	54.913	52.075	2.838
Sveikatos draudimo veiklos rizika	4.698	3.958	740
Gyvybės draudimo veiklos rizika	1.022	642	380
Rinkos rizika	14.941	12.219	2.722
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	5.018	4.712	306
Diversifikacija	(16.798)	(14.176)	(2.622)
Pagrindinis mokumo kapitalo reikalavimas	63.794	59.430	4.364
Operacinė rizika	7.796	7.364	432
Patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	(6.149)	(6.872)	723
Mokumo kapitalo reikalavimas	65.442	59.922	5.520

30 lentelė. Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius

Daugiau nei du trečdalius bendro nediversifikuoto reikalaujamo kapitalo poreikio sudaro SCR draudimo veiklos rizikai, antra pagal reikšmingumą yra rinkos rizika.

Pagal standartinę Mokumo kapitalo reikalavimo formulę Bendrovė, skaičiuodama SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, įvertina šalių, kuriose Bendrovė veikia, mokestinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, kad Estijoje yra apmokestinamas tik skirstomas pelnas, Bendrovė papildomai įvertina Estijos filialui tenkantį SCR patikslinimą ir jį eliminuoja skaičiuojant bendrą SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais. Vertinant SCR patikslinimą taip pat atsižvelgiama į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 30 straipsnio nuostatas mokestinių nuostolių suma gali būti perkeliama į sekančius mokestinius metus neribotą laikotarpį, tačiau įvertinus galimybę padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais patyrus SCR dydžio nuostolį.

E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas

Bendrovės MCR yra apskaičiuojamas pagal 248 Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 straipsnį.

Lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie įvesties duomenis, pagal kuriuos Bendrovė apskaičiuoja MCR ataskaitinei datai.

MCR skaičiavimai, tūkst. Eur	
Tiesinis MCR	33.770
SCR	65.442
MCR viršutinė riba	29.449
MCR žemiausia riba	16.360
Sudėtinis MCR	29.449
Absoliuti MCR žemiausia riba	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	29.449

31 lentelė. Bendrovės MCR įvesties duomenys

Bendrovės MCR yra lygus MCR viršutinei ribai.

E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus

Ataskaitos datą Bendrovė taikė standartinės formulės parametrus, t.y. Bendrovė, apskaičiuodama mokumo kapitalo reikalavimą, netaikė jokių Bendrovei būdingų specifinių ar supaprastintų parametru.

E.2.4. Informacija apie galimą įtaką Bendrovės mokumo būklei dėl COVID-19 įtakos

Padėtis dėl COVID-19 protrūkio 2020 m. pradžioje turi įtakos Bendrovės rizikos profiliui, tačiau kapitalo pozicija, kuri 2019 m. gruodžio 31 d. pastebimai viršijo reikalavimus, reikšmingai sušvelnins galimą neigiamą besitęsiančių pokyčių Lietuvoje ir platesniame regione įtaką verslui.

Taigi remiantis ataskaitos skelbimo metu viešai prieinama informacija, Bendrovės esamais pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais bei atsižvelgiant į veiksmus, kurių ėmėsi vadovybė, tiesioginis staigus ir reikšmingas neigiamas COVID-19 protrūkio poveikis Bendrovei, jos veiklai, finansinei būklei ir veiklos rezultatams nenumatomas. Nors negalima paneigti galimybės, kad ilgi „uždarymo“ laikotarpiai, priemonių griežtumo didinimas ar tokių priemonių neigiama įtaka ekonominei aplinkai, kurioje Bendrovė veikia, neturės neigiamos įtakos Bendrovei, jos finansinei būklei ir veiklos rezultatams vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, galimas Bendrovės mokumo koeficiento svyravimas neturės kritinės įtakos Bendrovei. Tuo tikslu Bendrovė nuolat atidžiai stebi situaciją ir imsis savalaikių veiksmų, kad sušvelnintų tokių įvykių bei aplinkybių galimą neigiamą poveikį, kaip tai apibrėžta šios ataskaitos E.1.1. skyriaus kapitalo pakankamo kontrolės proceso aprašyme.

Taip pat atsižvelgusi į per 2019 metus stiprėjusią kapitalo bazę, vadovybė padarė išvadą, kad grėsmės Bendrovės mokumui ir veiklos tęstinumui dėl COVID-19 pandemijos protrūkio nekyla.

E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio taikymas

Bendrovė nuosavybės vertybinių popierių riziką skaičiuoja standartiniu metodu ir nenaudoja nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme.

E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė netaikė vidaus modelių.

E.5. Kapitalo reikalavimų nesilaikymas

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovėje nebuvo Kapitalo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

E.6. Kita informacija

Remiantis Bendrovės Dividendų politika, už metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d., nustatyta suma, paskirstytina dividendais, yra lygi 6,8 mln. eurų. Tačiau atsižvelgiant į neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 pandemijos vystymusi ir jos įtaką ekonomikai, bei įvertinant EIOPA ir Lietuvos banko rekomendacijas, Bendrovės Valdyba rekomendavo akcininkui neskirti dividendų už 2019 metus, visą 2019 metų pelną perkeltiant į nepaskirstytąjį pelną. 2020 m. balandžio 16 d. Visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė neskirti dividendų už 2019 metus.

1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės

Priede pateikiamos kiekybinės informacijos lentelės. Lentelėse pateikiami duomenys 2019 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip. Lentelėse visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Atskleidžiama tik Bendrovės veiklai aktuali informacija, todėl kiekybinės informacijos lentelės S.22.01.21, S.25.02.21, S.25.03.21, S.28.02.01 nėra pateikiamos.

Lentelės numeris	Lentelė
S.02.01.02	Balansas
S.05.01.02	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis
S.05.02.01	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis
S.12.01.02	Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai
S.17.01.02	Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai
S.19.01.21	Ne gyvybės draudimo žalos
S.23.01.01	Nuosavos lėšos
S.25.01.21	Mokumo kapitalo reikalavimas, apskaičiuojamas taikant standartinę formulę
S.28.01.01	Minimalaus kapitalo reikalavimas – tik gyvybės draudimo arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla

32 lentelė. Kiekybinių lentelių sąrašas

S.02.01.02 forma – Balanso informacija

Turtas		Mokumas II vertė
Nematerialusis turtas	R0030	
Atidėtųjų mokesčių turtas	R0040	
Pensijų išmokų perviršis	R0050	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, laikomi įmonės reikmėms	R0060	18.876
Investicijos (išskyrus turta, laikomą su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims)	R0070	264.555
Nekilnojamasis turtas (išskyrus skirtą įmonės reikmėms)	R0080	1.500
Akcijos, įskaitant dalyvavimą, susijusiose įmonėse	R0090	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	R0100	2.195
Nuosavybės vertybiniai popieriai – įtraukti į biržos sąrašus	R0110	2.195
Nuosavybės vertybiniai popieriai – neįtraukti į biržos sąrašus	R0120	0
Obligacijos	R0130	237.331
Vyriausybės obligacijos	R0140	228.437
Įmonių obligacijos	R0150	8.895
Struktūrizuoti vertybiniai popieriai	R0160	
Užtikrinti vertybiniai popieriai	R0170	
Kolektyvinio investavimo subjektai	R0180	23.529
Išvestinės finansinės priemonės	R0190	
Indėliai, išskyrus pinigų ekvivalentus	R0200	
Kitos investicijos	R0210	
Turtas, laikomas su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims	R0220	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0230	
Paskolos, užtikrintos draudimo sutartimis	R0240	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos fiziniams asmenims	R0250	
Kitos hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0260	
Pagal perdraudimo sutartis atgautinos sumos iš:	R0270	10.729
ne gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0280	9.923
ne gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos perdraudimą	R0290	9.943
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0300	-19
gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0310	806
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0320	
gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0330	806
gyvybės perdraudimo, susieto su indeksu ir investiciniais vienetais	R0340	
Depozitai persidraudžiančiose įmonėse	R0350	
Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos	R0360	3.482
Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos	R0370	3.155
Gautinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0380	565
Savos akcijos (tiesiogiai turimos)	R0390	
Gautinos sumos už nuosavų lėšų elementus arba pareikalautas, bet dar neįmokėtas pradinės lėšas	R0400	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	R0410	7.685
Bet koks kitas kitur nenurodytas turtas	R0420	2.348
Iš viso turto	R0500	311.395

Įsipareigojimai		Mokumas II vertė
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas	R0510	160.396
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos draudimą)	R0520	154.089
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0530	
Tiksliausias įvertis	R0540	141.201
Rizikos marža	R0550	12.888
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	R0560	6.307
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0570	
Tiksliausias įvertis	R0580	5.468
Rizikos marža	R0590	839
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0600	15.626
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	R0610	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0620	
Tiksliausias įvertis	R0630	
Rizikos marža	R0640	
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0650	15.626
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0660	
Tiksliausias įvertis	R0670	15.420
Rizikos marža	R0680	206
Techniniai atidėjiniai – su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	R0690	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0700	
Tiksliausias įvertis	R0710	
Rizikos marža	R0720	
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	R0740	
Atidėjiniai, išskyrus techninius atidėjinius	R0750	1.436
Pensijų išmokų įsipareigojimai	R0760	1.697
Perdraudikų depozitai	R0770	
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai	R0780	700
Išvestinės finansinės priemonės	R0790	
Skolos kredito įstaigoms	R0800	
Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus skolas kredito įstaigoms	R0810	
Pagal draudimo sutartis ir tarpininkams mokėtinos sumos	R0820	5.086
Pagal perdraudimo sutartis mokėtinos sumos	R0830	2.421
Mokėtinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0840	3.670
Subordinuoti įsipareigojimai	R0850	0
Subordinuoti įsipareigojimai, neįtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0860	
Subordinuoti įsipareigojimai, įtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0870	0
Bet kokie kiti kitur nenurodyti įsipareigojimai	R0880	11.884
Iš viso įsipareigojimų	R0900	204.934
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R1000	106.461

		Draudimo rūšis: gyvybės draudimo įsipareigojimai					Gyvybės perdraudimo įsipareigojimai		Iš viso	
		Sveikatos draudimas	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	Kitas gyvybės draudimas	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Sveikatos perdraudimas		Gyvybės perdraudimas
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Pasirašytos įmokos										
Bruto	R1410									
Perdraudikų dalis	R1420									
Neto	R1500									
Uždirbtos įmokos										
Gross	R1510									
Perdraudikų dalis	R1520									
Neto	R1600									
Išmokų sąnaudos										
Gross	R1610						3.288			3.288
Perdraudikų dalis	R1620						364			364
Neto	R1700						2.924			2.924
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai										
Gross	R1710									
Perdraudikų dalis	R1720									
Neto	R1800									
Patirtos sąnaudos	R1900						-1			-1
Kitos sąnaudos	R2500									
Iš viso sąnaudų	R2600									-1

S.05.02.01 forma – Informacija apie įmokas, išmokas ir sąnaudas pagal šalis

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – ne gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0080	C0081	C0082	C0083	C0084	C0084
Pasirašytos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0110	203.686	62.731	292	289	1	266.999
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0120						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0130						
Perdraudikų dalis	R0140	5.768	2.554				8.322
Neto	R0200	197.918	60.178	292	289	1	258.678
Uždirtos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0210	197.050	61.931	547	289	1	259.818
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0220						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0230						
Perdraudikų dalis	R0240	6.376	2.610				8.985
Neto	R0300	190.674	59.321	547	289	1	250.832
Išmokų sąnaudos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0310	110.735	35.706	254	-330		146.366
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0320						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0330						
Perdraudikų dalis	R0340	6.831	1.062				7.893
Neto	R0400	103.905	34.644	254	-330		138.473
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0410	826	400				1.226
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0420						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0430						
Perdraudikų dalis	R0440						
Neto	R0500	826	400				1.226
Patirtos sąnaudos	R0550	67.353	19.437	54	36	0	86.880
Kitos sąnaudos	R1200						845
Iš viso sąnaudų	R1300						87.725

S.12.01.02 forma – Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai

	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas			Kitas gyvybės draudimas			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Prisiimtas perdraudimas	Iš viso (gyvybės draudimas, išskyrus sveikatos draudimą, bet įskaitant su investiciniais vienetais susietą draudimą)	Sveikatos draudimas (tiesioginis draudimas)			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Sveikatos perdraudimas (prisiimtas perdraudimas)	Iš viso (sveikatos draudimas, apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	
			Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis		Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis					Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis				
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010																
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojama kaip visuma	R0020																
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma																	
Tiksliausias įvertis																	
Bruto tiksliausias įvertis	R0030								15.420		15.420						
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0080								806		806						
Tiksliausias įvertis, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0090								14.614		14.614						
Rizikos marža	R0100								206		206						
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma																	
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0110																
Tiksliausias įvertis	R0120																
Rizikos marža	R0130																
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0200								15.626		15.626						

S.17.01.02 forma – Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai

		Tiesioginis draudimas											Iš viso ne gyvybės draudimo įsipareigojimų	
		Medicininiai išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Teisinių išlaidų draudimas	Pagalba		Įvairūs finansiniai nuostoliai
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0180
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010													
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojamais kaip visuma	R0050													
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma														
Tiksliausias įvertis														
Įmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0060	1.776	1.003		24.611	13.539	-7	7.697	1.238	1.032			-403	50.487
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0140	-4	-16		-31	-14	-6	-474	-1	98			19	-430
Įmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0150	1.780	1.019		24.642	13.553	-1	8.172	1.239	935			-422	50.916
Išmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0160	1.534	1.155		58.462	8.755	551	16.616	6.574	1.557			978	96.183
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0240	0	0		3.490	300	84	4.968	402	664			444	10.353

Išmokyti atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0250	1.534	1.155		54.972	8.455	467	11.648	6.171	893			534	85.830
Bendras tiksliausias įvertis – bruto	R0260	3.310	2.158		83.073	22.294	544	24.314	7.812	2.589			575	146.669
Bendras tiksliausias įvertis – neto	R0270	3.314	2.174		79.614	22.008	467	19.820	7.411	1.828			112	136.746
Rizikos marža	R0280	227	612		5.701	3.517	110	2.543	634	217			166	13.727
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma														
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0290													
Tiksliausias įvertis	R0300													
Rizikos marža	R0310													
Techniniai atidėjiniai – iš viso														
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0320	3.537	2.770		88.774	25.811	654	26.856	8.446	2.806			742	160.396
Pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo – iš viso	R0330	-4	-16		3.459	286	77	4.494	401	762			463	9.923
Techniniai atidėjiniai, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0340	3.541	2.785		85.315	25.525	577	22.362	8.045	2.045			279	150.473

S.19.01.21 forma – Ne gyvybės draudimo žalos

Iš viso ne gyvybės draudimo

Bruto išmokėtos išmokos (nekaupiamosios)
(absoliučioji suma)

Ivykio metai/draudimo rizikos prisiėmimo metai	Z0020	Ivykio metai
--	-------	--------------

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0160
Ankstesni	R0100											-77
N-9	R0160	42.064	10.483	279	300	-23	-25	26	48	-20	7	
N-8	R0170	41.141	9.479	580	204	271	151	-15	-14	-18		
N-7	R0180	39.630	8.343	428	-12	-20	-46	-43	-82			
N-6	R0190	41.082	7.080	517	153	153	129	-35				
N-5	R0200	44.499	10.459	928	210	349	-21					
N-4	R0210	64.551	14.547	712	79	145						
N-3	R0220	79.283	15.294	2.577	513							
N-2	R0230	96.096	24.190	1.184								
N-1	R0240	92.738	24.933									
N	R0250	103.283										

		Einamaisiais metais	Visų metų suma (kaupiamoji)
		C0170	C0180
Ankstesni	R0100	-77	-77
N-9	R0160	7	53.139
N-8	R0170	-18	51.777
N-7	R0180	-82	48.199
N-6	R0190	-35	49.078
N-5	R0200	-21	56.424
N-4	R0210	145	80.034
N-3	R0220	513	97.668
N-2	R0230	1.184	121.469
N-1	R0240	24.933	117.671
N	R0250	103.283	103.283
Iš viso	R0260	129.831	778.665

Bruto nediskontuotas išmokų atidėjinių tiksliausias įvertis
(absoliučioji suma)

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0350
Ankstesni	R0100											1.296
N-9	R0160							495	316	304	15	
N-8	R0170						451	326	110	20		
N-7	R0180					855	456	256	254			
N-6	R0190				2.829	1.557	1.132	812				
N-5	R0200			3.994	2.806	1.238	777					
N-4	R0210		7.176	6.657	5.255	2.446						
N-3	R0220	27.960	11.290	7.392	5.468							
N-2	R0230	42.110	12.826	9.211								
N-1	R0240	50.107	18.222									
N	R0250	58.690										

		Metų pabaigoje (diskontuoti duomenys)
		C0360
Ankstesni	R0100	1.251
N-9	R0160	15
N-8	R0170	21
N-7	R0180	248
N-6	R0190	814
N-5	R0200	780
N-4	R0210	2.416
N-3	R0220	5.282
N-2	R0230	8.999
N-1	R0240	17.898
N	R0250	58.459
Iš viso	R0260	96.183

S.23.01.01 forma – Informacija apie nuosavas lėšas, įskaitant pagrindines nuosavas lėšas ir papildomas nuosavas lėšas

		Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Pagrindinės nuosavos lėšos, neatskaičius dalyvavimo kitame finansų sektoriuje, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 68 straipsnyje						
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	R0010	11.665	11.665			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	R0030	937	937			
Savidraudos ir savidraudos tipo įmonių pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas	R0040					
Subordinuotos savidraudos narių sąskaitos	R0050					
Perteklinės lėšos	R0070					
Privilegijuotosios akcijos	R0090					
Su privilegijuotosiomis akcijomis susiję akcijų priedai	R0110					
Suderinimo rezervas	R0130	93.858	93.858			
Subordinuoti įsipareigojimai	R0140					
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	R0160					
Kiti pirmiau nenurodyti nuosavų lėšų elementai, kuriuos priežiūros institucija patvirtino kaip pagrindines nuosavas lėšas	R0180					
Nuosavos lėšos iš finansinių atskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų						
Nuosavos lėšos iš finansinių atskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų	R0220					
Atskaitymai						
Atskaitymai už dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose	R0230					
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	R0290	106.460	106.460			
Papildomos nuosavos lėšos						
Neapmokėtas ir nepareikalautas paprastasis akcinis kapitalas, kurio gali būti pareikalauta	R0300					
Savidraudos arba savidraudos tipo įmonių neįmokėtos ir nepareikalautos pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas, kurių gali būti pareikalauta	R0310					
Neapmokėtos ir nepareikalautos privilegijuotosios akcijos, kurių gali būti pareikalauta	R0320					
Teisiškai įpareigojantis įsipareigojimas pasirašyti ir apmokėti subordinuotus įsipareigojimus pagal pareikalavimą	R0330					
Akredityvai ir garantijos pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0340					
Akredityvai ir garantijos, išskyrus akredityvus ir garantijas pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0350					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0360					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus, išskyrus reikalavimus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0370					
Kitos papildomos nuosavos lėšos	R0390					
Iš viso papildomų nuosavų lėšų	R0400					
Turimos ir tinkamos nuosavos lėšos						
Iš viso nuosavų lėšų, turimų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0500	106.460	106.460			
Iš viso nuosavų lėšų, turimų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0510	106.460	106.460			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0540	106.460	106.460			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0550	106.460	106.460			
Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR)	R0580	65.442				
Minimalaus kapitalo reikalavimas (MCR)	R0600	29.449				
Tinkamų nuosavų lėšų ir SCR santykis	R0620	162,68%				
Tinkamų nuosavų lėšų ir MCR santykis	R0640	361,51%				

		C0060
Suderinimo rezervas		
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R0700	106.460
Savos akcijos (tiesiogiai arba netiesiogiai turimos)	R0710	
Numatomi dividendai, paskirstomos sumos ir mokesčiai	R0720	0
Kiti pagrindinių nuosavų lėšų elementai	R0730	12.603
Patikslinimas dėl apribotų nuosavų lėšų elementų suderinimo korekcijos portfelių ir tikslinių fondų atžvilgiu	R0740	
Suderinimo rezervas	R0760	93.858
Prognozuojamo pelno sumos		
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – gyvybės draudimas	R0770	
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – ne gyvybės draudimas	R0780	3.065
Bendra į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma	R0790	3.065

S.25.01.21 forma – Informacija apie mokumo kapitalo reikalavimą, apskaičiuojamą taikant standartinę formulę

		Bruto mokumo kapitalo reikalavimas	Įmonei būdingi parametrai	Supaprastinimai
		C0030	C0040	C0050
Rinkos rizika	R0010	14.941		
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	R0020	5.018		
Gyvybės draudimo veiklos rizika	R0030	1.022	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Sveikatos draudimo veiklos rizika	R0040	4.698	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	R0050	54.913	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Diversifikacija	R0060	- 16.798		
Nematerialiojo turto rizika	R0070			
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	R0100	63.794		

		C0100
Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimas	R0120	
Operacinė rizika	R0130	7.796
Galimybė padengti nuostolius techniniais atidėjimais	R0140	
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	R0150	-6.149
Kapitalo reikalavimai veiklai, vykdomai pagal Direktyvos 2003/41/EB 4 straipsnį	R0160	
Mokumo kapitalo reikalavimas, neįskaitant papildomo kapitalo	R0200	65.442
Jau nustatytas papildomas kapitalas	R0210	
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0220	65.442
Kita informacija apie SCR		
Kapitalo reikalavimas pagal nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį, pagrįstą įsipareigojimų trukme	R0400	
Bendra sąlyginio mokumo kapitalo reikalavimo likusiai daliai suma	R0410	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų tiksliniams fondams suma	R0420	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų suderinimo korekcijos portfeliams suma	R0430	
Diversifikacijos efektai dėl tikslinių fondų nSCR agregavimo pagal 304 straipsnį	R0440	

S.28.01.01 forma – Informacija apie minimalaus kapitalo reikalavimą draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurios vykdo tik gyvybės arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veiklą

Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0010	
MCRNL rezultatas	R0010	33.463	
		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą) pasirašytos įmokos per pastaruosius 12 mėn.
		C0020	C0030
Medicininį išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0020	3.314	8.098
Pajamų apsaugos draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0030	2.174	12.708
Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0040		
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0050	79.614	94.611
Kitas transporto priemonių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0060	22.008	76.657
Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0070	467	1.189
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, ir proporcinis perdraudimas	R0080	19.820	57.114
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0090	7.411	5.628
Kredito ir laidavimo draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0100	1.828	723
Teisinių išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0110		
Pagalba ir jos proporcinis perdraudimas	R0120		
Įvairių finansinių nuostolių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0130	112	1.748
Neproporcinis sveikatos perdraudimas	R0140		
Neproporcinis nukentėjimo nuo nelaimingų atsitikimų perdraudimas	R0150		
Neproporcinis jūrų, oro ir sausumos transporto perdraudimas	R0160		
Neproporcinis turto perdraudimas	R0170		

Gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0040	
MCRL rezultatas	R0200	307	
		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) rizikos kapitalas (iš viso)
		C0050	C0060
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – garantuotos išmokos	R0210		
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – būsimos savo nuožiūra planuojamos išmokėti išmokos	R0220		
Su indeksu ir investiciniais vienetais susieto draudimo įsipareigojimai	R0230		
Kiti gyvybės (per)draudimo ir sveikatos (per)draudimo įsipareigojimai	R0240	14.614	
Visų gyvybės (per)draudimo įsipareigojimų rizikos kapitalas (iš viso)	R0250		

Bendro MCR apskaičiavimas

		C0070
Tiesinis MCR	R0300	33.769
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0310	65.442
MCR aukščiausia riba	R0320	29.449
MCR žemiausia riba	R0330	16.361
Sudėtinis MCR	R0340	29.449
MCR absoliuti žemiausia riba	R0350	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	R0400	29.449